Yaliyomo

MUHTASARI WA MPANGO i

SEHEMU YA I: KUUNDA MAZINGIRA CHANYA

KUANZA 1

1. Kukabili Vizuizi Ni Nini?
2. Kuweka Matarajio

KUUNDA UJASIRI 31

1. Kutoa na Kupata Heshima
2. Kutambua Nguvu
3. Kutambua Kilicho muhimu
4. Kuboresha Hali Njema
5. Kuanzisha Uwezo wa Binafsi

SEHEMU YA II: KUPATA STADI MSINGI

SEHEMU YA KWANZA: STADI ZA MAWASILIANO 77

1. Kuendelwa Mawasiliano Yasiyo ya Mdomo
2. Kusikiliza
3. Kusikiliza Kwa Makini (*somo la vipindi viwili)*
4. Kuzungumza kwa Kuwajibika
5. Kuwasiliana Kunakofaa

SEHEMU PILI: STADI ZA KUFANYA MAAMUZI........ 135

1. Kuanza Mchakato wa Kufanya Maamuzi
2. Kukusanya Taarifa
3. Kutambua Njia Mbadala na Kuzingatia Madhara
4. Kufanya na Kutathmini Maamuzi

SEHEMU YA TATU: KUWEKA KUTIMIZA MALENGO 193

1. Kutambua Malengo
2. Kuweka Vipaumbele
3. Kuanzisha Mtazamo Chanya
4. Kufikia Rasilimali
5. Kujifunza Kuwa Mtetezi wa Dhati

© 2018 Overcoming Obstacles

Yaliyomo

(inaendelea)

SEHEMU YA III: KUANZISHA STADI ZINAZOHUSIANA

SEHEMU YA NNE: KUSULUHISHA MIGOGORO 243

1. Kuanzisha Suluhisho la Migogoro
2. Kufichua Jambo Lililokaririwa
3. Kudhibiti Hasira katika Hali za Mgogoro
4. Kuunda Hali ya Pande Zote
5. Kusuluhisha Mgogoro

SEHEMU YA TANO: KUTATUA TATIZO 287

1. Mbinu za Kutatua Matatizo
2. Kutatua Matatizo Shuleni
3. Kutatua Matatizo Kazini
4. Kutatua Matatizo Nyumbani

SEHEMU YA SITA: STADI ZA SHULE NA ZAIDI 317

1. Kutambua Mtindo Wako wa Kusoma
2. Kudhibiti Wakati Wako
3. Kusoma, Kusikilia na Kuandika Matini
4. Kuandika Ripoti na Kuwasilisha kwa Hadhira (somo la vipindi viwili)
5. Kujitayarisha kwa Majaribio na Mitihani
6. Kudhibiti Msongo wa Mawazo

SEHEMU YA SABA: MPANGO WA ELIMU YA CHUO/JUU 389

1. Kutathmini Vipaji na Mambo Yanayokuvutia
2. Kutambua Mafunzo na Elimu Utakayohitaji (somo la vipindi viwili)
3. Kuchagua Eneo Sahihi: Vyuo, Vyuo Vikuu na Shule za Ufundi
4. Kutuma Ombi kwenye Vyuo, Vyuo Vikuu na Shule za Ufundi (somo la vipindi viwili)
5. Kutambua Pesa: Ufadhili wa Masomo, Ruzuku na Mikopo

SEHEMU YA NANE: MPANGO WA KAZI 467

1. Jitihada za Kutimiza Malengo Yako (somo la vipindi viwili)
2. Kugundua Uwezekano wa Kazi
3. Kutafuta Kazi
4. Kutangamana
5. Kutayarisha Wasifukazi (somo la vipindi viwili)
6. Kupata Marafiki wa Kuwasiliana (somo la vipindi viwili)

© 2018 Overcoming Obstacles

Yaliyomo

(inaendelea)

SEHEMU YA TISA: KUPATA KAZI **533**

1. Kukamilisha Kutuma Maombi
2. Kujitayarisha kwa ajili ya Mahojiano
3. Kuhoji
4. Kuatia Mahojiano (somo la vipindi viwili)
5. Kujibu Ofa ya Kazi

SEHEMU YA KUMI: STADI ZA KAZINI **589**

1. Kuweka Maadili Chanya ya Kazi
2. Kushirikiana na Wengine (somo la vipindi viwili)
3. Kuwasiliana Kazini
4. Kudhibiti Wakati, Pesa na Watu
5. Kupata Cheo Kazini

SEHEMU YA KUMI NA MOJA: PEKE YAKO **637**

1. Kudhibiti Fedha Zako
2. Kuunda Bajeti
3. Kuelewa Kutangaza na Vyombo vya Habari (somo la vipindi viwili)
4. Kuwa Raia wa Kuwajibika

SEHEMU YA IV: KUONYESHA STADI

KUJIFUNZA HUDUMA **685**

1. Utangulizi
2. Kuanza
3. Kuunda Mpango
4. Kukamilisha Mpango wa Hatua na Kupata Idhini
5. Kuchukua Hatua
6. Tathmini

© 2018 Overcoming Obstacles

Yaliyomo

(inaendelea)

MASOMO

1. Utangulizi wa Kujifunza Huduma
2. Kuunda Mpango wa Hatua
3. Kukusanya Taarifa na Kutoa Ahadi
4. Kurasimisha na Kuhitimisha Mpango wa Hatua
5. Kutoa Mawasilisho
6. Kuchukua Hatua
7. Siku Kuu
8. Kujitathmini
9. Tathmini ya Umma

© 2018 Overcoming Obstacles

Siku Moja Maishani

Camilla Juarez ni mwanafunzi wa mwaka wa mwisho katika shule ya upili. Zifuatazo ni shughuli anazopanga kufanya leo.

Mahali	Wakati	Shughuli	Inayohusiana Kukabili Vikwazo masomo
Nyumbani	6:15 ASUBUHI.	1. Kuamka	
	6:20 ASUBUHI.	2. Tambua ikiwa kaka yake (anayeondoka wakati sawa) ataenda kuoga kwanza.	
	6:25 ASUBUHI.	3. Oga na uvae nguo.	
	6:45 ASUBUHI	4. Pata kifunguakinywa	
	6:55 ASUBUHI	5. Weka vitabu na karatasi pamoja kwa ajili ya shuleni.	
	7:00 ASUBUHI	6. Nenda shuleni.	
	7:00 JIONI	7. Kamilisha kazi ya ziada.	
	8:00 USIKU	8. Amua jinsi ya kutumia au kutunza mkoba wake.	
	8:30 USIKU	9. Jaribu kutafuta kazi tofauti	
Shuleni	7:45 ASUBUHI	1. Kutana na mwalimu wa Kiingereza ili umwulize ikiwa anaweza kufanya tena jaribio alilofeli mara ya kwanza.	
	9:00 ASUBUHI	2. Andika matini kwenye darasa lake la historia, ambapo hawana vitabu vya kiada.	
	11:30 ASUBUHI	3. Zungumza na mpenzi wake wakati wa chamcha kuhusu ugomvi waliokuwa nao jana.	
	1:00 USIKU	4. Kamilisha mradi wa sayansi na kikundi chake.	
Kazi	1:45 USIKU	1. Abiri basi la kuenda kazini.	
	2:00 ALASIRI	2. Angalia orodha ya vifaa kabla ya zamu yake kuanza.	
	5:30 JIONI	3. Zungumza na mwajiri wake kuhusu nyongeza aliyoahidiwa, lakini hajapokea.	

© 2018 Overcoming Obstacles

Dibaji ya
Sheria za Haki

Bunge la Marekani

Lilianzishwa na kufanyika kwenye Jiji la New York, mnamo

tarehe nne Jumatano Machi, mwaka wa elfu moja mia saba na themanini na tisa.

Mikataba ya Majimbo kadhaa, kwa kuonyesha haja wakati wa kupitisha Katiba, kuzuia fasili mbaya au matumizi mabaya ya mamlaka yake, kwamba vifungu zaidi vya tamko na vikwazo vinapaswa kuongezwa: Na kama njia ya kuongeza imani ya umma kwa serikali kutahakikisha vyema misho ya wema ya asasi yake.

Kwa kuamuliwa na Seneti na Baraza la Wawakilishi la Marekani katika Bunge, thuluthi mbili za Mabunge yote mawili yakikubaliana kuwa Vipengele vifuatavyo vipendekezwe kwa Watunga Sheria za Majimbo mbalimbali, kama Marekebisho kwenye Katiba ya Marekani, vyote au chochote, vinapothibitishwa na robo tatu za Watunga Sheria hao, kuwa halali kwa nia na madhumuni yote kama sehemu ya Katiba yenyewe.

Vipengele zaidi ya, na Marekebisho ya Katiba ya Marekani, yaliyopendekezwa na Bunge na Kuthibitishwa na Watunga Sheria wa Majimbo mbalimbali, kwa mujibu wa Kipengele cha tano cha Katiba asilia.

Marekebisho ya Kwanza
Kumi kwenye Katiba

kama yalivyothibitishwa na majimbo

Fahamu: Matini yafuatayo ni nukuu ya marekebisho 10 ya kwanza kwenye Katiba katika muundo wake asilia. Marekebisho haya yalithibitishwa tarehe 15 Desemba, 1791 na yanaunda kile kinachojulikana kama "Sheria ya Haki."

Marekebisho I

Bunge halitatunga sheria inayotii uanzishwaji wa dini, wala kupiga marufuku uhuru wa kufanya hivyo; au kupunguza uhuru wa kujieleza, au wa vyombo vya habari; au haki ya watu kukongamana na kuomba Serikali kushughulikia malalamishi.

Marekebisho II

Wanamgambo wanaodhibitiwa vizuri, kuwa muhimu kwa usalama wa Jimbo huru, haki ya watu kuweka na kubeba Silaha, haitakiukwa.

Marekebisho III

Hakuna Jeshi, wakati wa amani litawekwa kwenye nyumba yoyote, bila idhini Mmiliki, wala wakati wa vita, lakini kwa njia ambayo itaagizwa na sheria.

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Marekebisho ya Kwanza

Kumi kwenye Katiba

(inaendelea)

Marekebisho IV

Haki ya watu kuwa salama kwa watu wao, nyumba, karatasi na athari, dhidi ya upekuzi na ukamataji usio wa busara, haitakiukwa na hakuna Vibali vitakavyotoa, lakini wakati wa sababu inayowezekana, inayothibitishwa kwa Kiapo au hakikisho na haswa likielezea eneo linalopaswa kukaguliwa na watu au vitu vinavyopaswa kunaswa.

Marekebisho V

Hakuna mtu atakayekamatwa kwa ajili ya kosa kubwa au sifa mbaya, isipokuwa kwa uwasilishaji au mashtaka ya Baraza la Uchunguzi wa Awali, isipokuwa katika kesi zinazotokana na jeshi la nchi kavu au majini, au katika Wanamgambo, ambapo katika huduma halisi wakati wa Vita au hatari ya umma; wala hakuna mtu yeyote atayeshtakiwa kwa kosa lilo hilo kuhatarishwa mara mbili maisha au mguu au mkono; wala kulazimishwa katika kesi yoyote ya uhalifu kuwa shahidi dhidi yake binafsi, wala kunyang`anywa uhai, uhuru au mali, bila mchakato unaofaa wa sheria; wala mali ya binafsi kuchukuliwa kwa matumizi ya umma, bila fidia inayofaa.

Marekebisho VI

Katika mashtaka yote ya uhalifu, mshtakiwa atafurahia haki ya kesi kuendeshwa haraka na hadharani na baraza la uchunguzi lisiloegemea upande wowote la Jimbo na wilaya ambapo uhalifu utakuwa umetekelezwa, ambapo wilaya itakuwa imehakikishwa awali na sheria na kufahamishwa kuhusu hali na sababu ya kushtakiwa; kukabiliwa na mashahidi dhidi yake; kuwa na mchakato wa lazima wa kuchukua mashahidi kwa faida yake na kuwa na Usaidizi wa Wakili kwa ajili ya utetezi wake.

Marekebisho VII

Katika kesi kwenye sheria zisizoandikwa, ambapo thamani katika mzozo itazidi dola ishirini, haki ya kesi kuendeshwa na baraza la uchunguzi itadumu na hakuna ukweli utakaoendeshwa na baraza la uchunguzi, utaangaliwa tena katika Korti yoyote ya Marekani, isipokuwa kwa mujibu wa kanuni za sheria zisizoandikwa.

Marekebisho VIII

Dhamana ya kupita kiasi haitahitajika wala faini kulazimishwa, wala adhabu za kikatili na zisizo za kawaida kutolewa.

Marekebisho IX

Hesabu katika Katiba, kuhusu haki fulani, haitafasiriwa ili kunyima wala kudunisha nyingine zilizo na watu.

Marekebisho X

Nguvu ambazo Katiba haijaipa Marekani, wala kupigwa marufuku nayo kwenye Majimbo, zinahifadhiwa na Majimbo mtawalia au kwa watu.

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

kuanza

changanua: Kutenganisha katika sehemu ili kutambua hali ya kitu kizima; kuchunguza kwa kina.

haki: Manufaa ambayo yanamfaamtu au chombo cha serikali kisheria, utamaduni au asili.

kikwazo: 1. Chochote kinachozuia maendeleo, mafanikio au furaha. 2. Usumbufu.

kizuizi: Kitu kinachosimama njiani au kinachozuia maendeleo.

kushirikiana: 1. Kufanya kazi pamoja kwa ajili ya lengo moja. 2. Kuunda muungano kwa manufaa mamoja.

kutafakari: 1. Kuzingatia au kuchunguza (suala, kwa mfano) kwa kushiriki katika utatuzi wa tatizo la wote. 2. Kutoa suluhisho kwa mbinu hii.

mabadiliko ya kikundi: Nguvu zinazozalisha au kuongoza shughuli au harakati za kikundi.

mambo muhimu: 1. Inayohusu msingi; mambo msingi. 2. Kuwa au kutumika kama vipengee muhimu vya mfumo au jengo:

matarajio: 1. Kitendo cha kutafuta kitu kwa ujasiri; utazamiaji wenye hamu.
2. Kitu kinachosemekana kuwezekana kutendeka.

mtaala: Kikundi cha kozi zinazohusiana, mara nyingi katika uwanja maalumu wa masomo.

shinda: Kushinda kwa kiwango kidogo: faida.

umuhimu: Kuwa na matumizi sahihi kwenye suala linalozungumziwa; uhusiano.

usiri: Hali ya kuwasiliana kwa ujasiri; kuaminika.

ya kubuni: Isiyo halisi, ya kufikiria, au kuvumbua katika akili ya mtu.

© 2018 Overcoming Obstacles

Hatari

Michezo na Mazoezi ya Viungo	Sanaa na Muziki	Marafiki na Familia	Masomo ya Shuleni	Ya Kufurahia Tu
10	10	10	10	10
20	20	20	20	20
30	30	30	30	30
40	40	40	40	40
50	50	50	50	50

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

MAHOJIANO KUHUSU NGUVU

Nguvu Tano za ______________________________________
Jina la mhojiwa

1.

2.

3.

4.

5.

Alihojiwa na ______________________________________.
Jina

© 2018 Overcoming Obstacles

10 BORA

Watu 10 bora katika maisha yangu:

1. ____________________ 6. ____________________
2. ____________________ 7. ____________________
3. ____________________ 8. ____________________
4. ____________________ 9. ____________________
5. ____________________ 10. ____________________

Vitu 10 bora ninavyopenda kufanya:

1. ____________________ 6. ____________________
2. ____________________ 7. ____________________
3. ____________________ 8. ____________________
4. ____________________ 9. ____________________
5. ____________________ 10. ____________________

Maeneo 10 bora ninavyopenda kutembelea:

1. ____________________ 6. ____________________
2. ____________________ 7. ____________________
3. ____________________ 8. ____________________
4. ____________________ 9. ____________________
5. ____________________ 10. ____________________

© 2018 Overcoming Obstacles

10 BORA

(inaendelea)

Vitu 10 bora ningependa kumiliki:

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________
4. ______________________
5. ______________________
6. ______________________
7. ______________________
8. ______________________
9. ______________________
10. ______________________

Kanuni 10 bora ninazozingatia:

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________
4. ______________________
5. ______________________
6. ______________________
7. ______________________
8. ______________________
9. ______________________
10. ______________________

Ndoto 10 bora nilizo nazo za siku za usoni:

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________
4. ______________________
5. ______________________
6. ______________________
7. ______________________
8. ______________________
9. ______________________
10. ______________________

© 2018 Overcoming Obstacles

MYPLATE

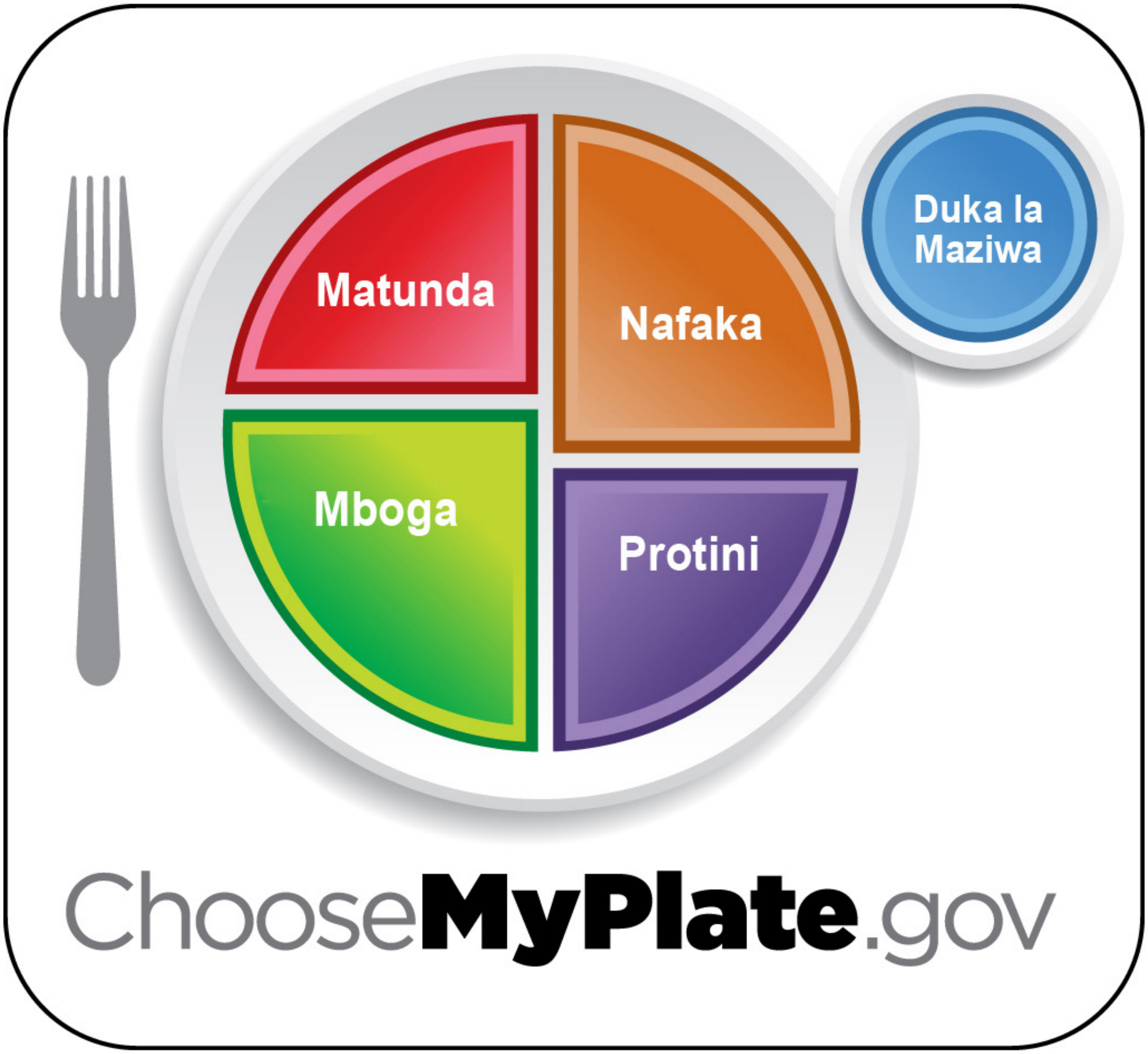

© 2018 Overcoming Obstacles

KUBALI KUWA NA MISONGO MICHACHE YA MAWAZO

CHANZO	ISHARA	NINAKUBALI KUWA NA MISONGO MICHACHE YA MAWAZO NA—
1.		a.
2.		b.
3.		c.
4.		d.
5.		e.

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Kuunda Ujasiri

athari: Kuleta kitu.

athiri: Kuwa na ushawisihi kwenye jambo au kusababisha mabadiliko kwalo.

dhana: Wazo la dhahania; fikra au mpango

endeleza: Kuhimiza ukuaji au maendeleo ya; kulea; kupalilia.

heshima: 1. Kuhisi au kuonyesha heshima. 2. Kuthamini.

kilichofaulu: 1. Kuwa na matokeo yaliyokusudiwa au ufanisi. 2. Kuwa na athari au mwitiko mzito.

kujithamini: 1. Kujionea fahari;kujiheshimu. 2. Maoni mazuri kujihusu.

lishe: Chanzo cha kirutubisho, haswa kiungo cha kurutubisha katika chakula.

msongo wa mawazo: Hali ya ugumu, shinikizo, au tatizo linaloweza kuathiri afya ya mwili.

thamani za binafsi: Kanuni, viwango, au sifa ambazo mtu huona zinafaa au kutamanika.

ujuzi: 1. Stadi au maarifa katika nyanja fulani. 2. Ushauri au maoni ya mtaalam.

ushabaha: 1. Kutoshawishiwa na mihemko wala machukio yasiyo na sababu

ya binafsi. 2. Kutoa maoni

kulingana na uhalisia ulioonekana.

ustahimilivu: Hali ya kukaa na sababu ya hatua, imani,a ua dhumuni; ushikamanifu.

wasiwasi: Kutotulia kuhusu tukio au suala; kuhofia.

© 2018 Overcoming Obstacles

Seti ya Fumbo la Mraba

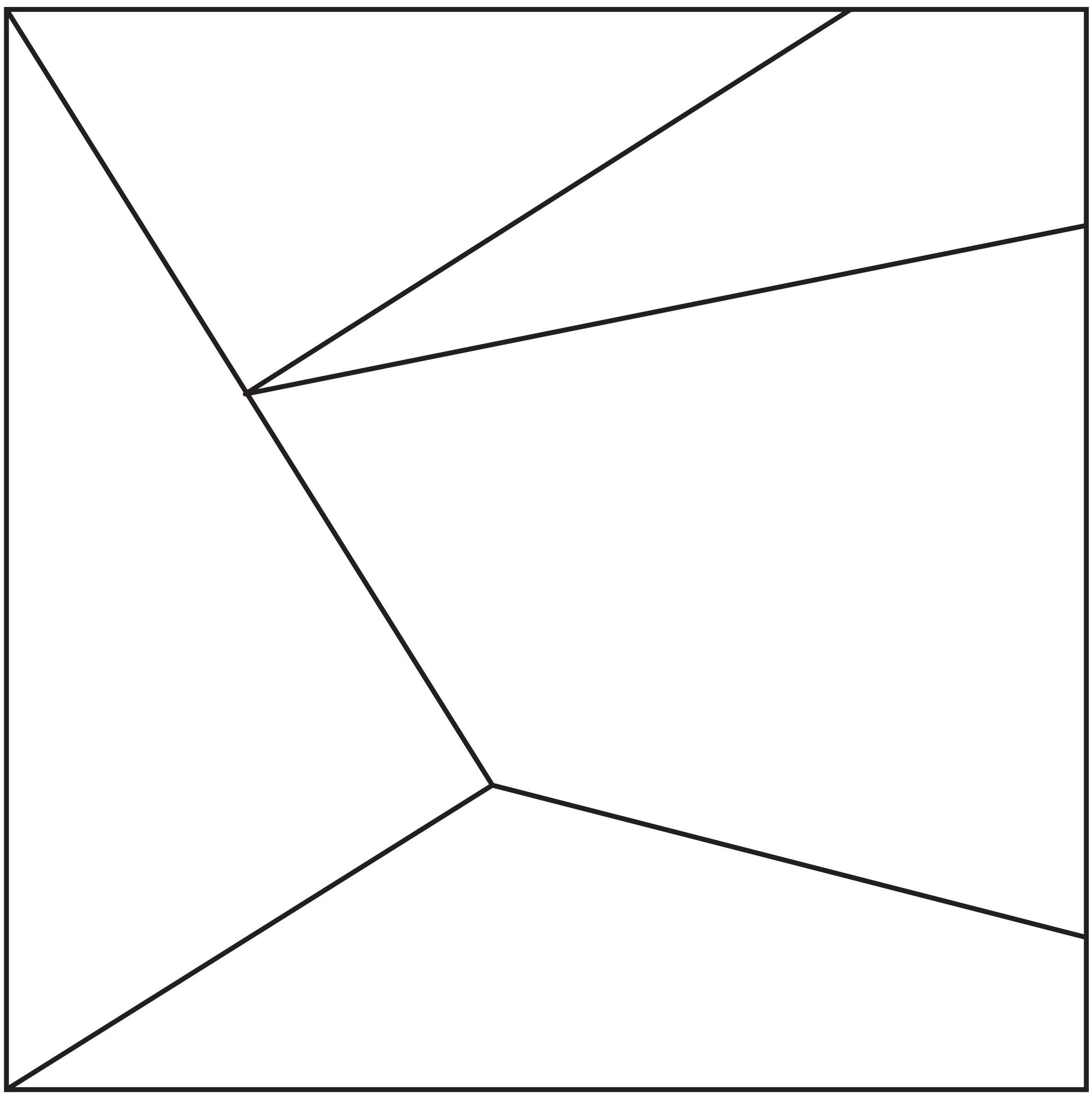

© 2018 Overcoming Obstacles

Karatasi ya Mkosoaji

Maelekezo:

1. **Andika maelezo mafupi kuhusu hali katika kila kisanduku cha "tukio".**
2. **Elezea ujumbe usio wa mdomo ambao kila mdau alituma wakati igizo lake kifani.**
3. **Tambua ikiwa ujumbe usio wa mdomo katika kila tukio ulikuwa bora na kwa nini.**

	USIO WA MDOMO UJUMBE ULIOTUMWA	BORA AU SI BORA? KWA NINI?
Tukio la 1:		
Tukio la 2:		
Tukio la 3:		
Tukio la 4:		

© 2018 Overcoming Obstacles

ishara za kusikiliza

ISHARA ZA MDOMO	ISHARA ZISIZO ZA MDOMO
Utangulizi Tujadili Ninataka kuzungumzia kuhusu Mhadhara wa leo unaangazia Kwanza Mawazo Makuu Naomba kurudia Hili ni muhimu sana Fahamu kuhusu Kumbuka kuwa Mabadiliko ya Mwelekeo Inayofuata Hebu tuende hadi Kwenye upande mwingine Hata ingawa Maelezo Makuu Kwa mfano Kwa mfano Yakiwa ni Sababu zifuatazo Hitimisho Mwisho Hoja ya mwisho Kwa kuhitimisha Kwa jumla	Kuzungumza kwa sauti kubwa Kuzungumza kwa msisitizo mkubwa Msogeo Kusonga karibu na msikilizaji Kivingirisha macho Kutikisa kidole

ISHARA ZA ZIADA

YA MDOMO | ISIYO YA MDOMO

____

____

____

____

____

© 2018 Overcoming Obstacles

kusikiliza kwa kina: Mawasiliano ya Kupotosha

Mbinu	Ufafanuzi	Mfano	Vidokezo vya Ugunduzi
Maoni yanayofanywa kuwa uhalisia	Uhalisia ni kitu ambacho kinaweza kuthibitishwa kuwa cha kweli au kitu ambacho kilitendeka. Maoni ni hisia au mtazamo wa mtu. Ikiwa msemaji hatathibitisha taarifa iliyotolewa kuwa halisi, basi ni maoni yanayofanywa kuwa ukweli.	Uhalisia George Washington alikuwa raisi wa kwanza wa Marekani. Maoni yanayofanywa kuwa kweli: Wanahistoria wanakubali kuwa George Washington alikuwa raisi bora bora sana ambaye Marekani iliwahi kuwa naye.	Lazima wasemaji wathibitishe maoni kwa uhalisia kabla hujayakubali kuwa halisi. Uliza maswali ili ugundue uhalisia. Thibitisha uhalisia kwa kuangalia vyanzo vya marejeleo.
Kidokezo cha udanganyifu	Maana halisi ya neno ni maana yake ya juu. Kidokezo ni maana ya neno iliyopendekezwa na uhusiano wa neno hilo. Vidokezo vinaweza kumfanya msikilizaji kuhisi au kufikiria njia fulani.	Maana halisi wastani: Dhamiri yake ilitushangaza. Kidokezo kisichopendelwa: Usumbufu wake ulitushangaza.	Ikiwa msemaji hutumia kidokezo cha neno kuharibu ukweli na kumshawishi msikilizaji, ni mawasiliano yasiyofaa. Jiulize ikiwa kidokezo cha neno lolote kimetumiwa kuharibu ukweli.
Tasfida tatanishi	Tasfida ni neno au kauli inayotumiwa kuepuka kuzungumza moja kwa moja kuhusu kitu ambacho hakifurahishi au hakifai.	Tasfida: Mabaki ya majeshi hayakuwahi kupatikana. Neno la moja kwa moja: Mili ya majeshi haikuwahi kupatikana. Lugha	Tasfida hutumiwa kulainisha ukweli. Jiuize kwa nini msemaji ameamua kutumia tasfida badala ya neno sahihi zaidi.
Lugha isiyo na maana	Lugha isiyo na maana ni lugha iliyo na maneno ya elimu, ufundi au sayansi na kauli ndefu sana. Istilahi, msamiati wa taaluma au uraibu, ni mfano wa hii.	isiyo na maana: Hakuna mbadala uliopo kwa ahadi ya jitihada kwenye shughuli. Lugha fupi: Hakuna mbadala wa jitihada.	Istilahi huonekana kuwa ya kiufundi. Huenda ikawsilisha mawazo unayoweza kuelewa kwa urahisi zaidi ikiwa yalitajwa kwa njia ya kuelekewa. Jiulize kwa nini lugha isiyo na maana ilitumiwa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kusikiliza kwa kina: Uchanganuzi

Mpango: ____

Msemaji	Taarifa/Hatua	Dhumuni/Motisha

© 2018 Overcoming Obstacles

Niambie kukuhusu

Mtuma ombi #1:

MHOJAJI: Niambie kukuhusu.

MTUMA OMBI: (Akizungukazunguka kwenye kiti) Huenda mimi ndimi mwanariadha bora shuleni mwangu. Nina kasi ya ajabu na ninaweza kunyanyua pauni 250 nikiwa nimelala.

MHOJAJI: Hivyo, kupakia na kupakua makasha...

MTUMA OMBI: …litakuwa jambo rahisi! Na nimepata baiskeli mpya ya kasi ya 10 ninayoweza kutumia kuwasilisha vitu HARAKA. Sidhani ikiwa kaka yangu pacha atajali hata ingawa baiskeli ni yetu sote wawili.

MHOJAJI: Umewahi kufanya kazi ya aina hii?

MTUMA OMBI: La, lakini si jambo kubwa. Ninaweza kuifanya.

Mtuma ombi #2:

MHOJAJI: Niambie kukuhusu.

MTUMA OMBI: Nilihamia huku mwezi mmoja uliopita. Mimi ni mwanafunzi mzuri. Madarasa yangu hayaonekani kuwa magumu, hivyo ninadhani ninaweza kufanya kazi ya baada ya shule.

MHOJAJI: Hivyo, saa hazitahitilafiana na ratiba au kazi yako ya ziada?

MTUMA OMBI: La. Ni sawa kwa muhula huu.

MHOJAJI: Unajua kuwa kazi inahusu kunyanyua makasha mazito...

MTUMA OMBI: ...Ninajua. Nina nguvu kuliko ninavyoonekana! Tulipohamia hapa, nilihitajika kunyanyua baadhi ya makasha mazito sana. Nilifaulu kuyanyanyua.

MHOJAJI: Umewahi kufanya chochote kingine ambacho ni sawa na aina hii ya kazi?

MTUMA OMBI: La, lakini nimeweka mipango yangu sawa. Na nimekuwa kwenye duka hili kwa muda mrefu, hivyo ninajua pale vitu vilipo. Ninajua mtaa pia. Hivyo sitapotea ninapowasilisha vitu. Ninadhani ninaweza kuifanya kazi.

Nguvu na Udhaifu

© 2018 Overcoming Obstacles

RAFIKI YANGU AMENIKASIRIKIA…

Rafiki yangu amenikasirikia kwa kusema mambo kumhusu. Nilisema mambo nilipokuwa na marafiki wengine, lakini anafikiria kuwa nilikuwa mimi tu na ananipuuza. Ninalaumiwa kwa kitu ambacho kilikuwa sehemu ya mazungumzo ya kikundi. Nisuluhishe vipi?

C.T., 15, Hawaii

Tafuta njia ya kumwambia rafiki yako kuwa unasikitika , hata ikiwa utahitajika kuandika barua na kuibandika kwenye loka yake. Hata ingawa hukuwa peke yako, unapaswa kuwajibikia kile ulichokisema. Usitarajie marafiki zako wengine wakiri kwa kushiriki katika mazungumzo ikiwa tayari wamesonga mbele, lakini omba usaidizi wao ili kumfanya akubali msamaha wako. Wakati ujao ukitamani kujiunga kwenye kikao cha masengenyo kumhusu mtu mwingine unayemjali, kumbuka hili na ujiase.

*Imechapisha tena kwa ruhusa kutoka jarida la *React*. Hakimiliki 1999, Advance Magazine Publications, Inc. Hutumia: Mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga, au mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. *Jarida la React* linatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles

I-Messages

I-Messages ni njia bora ya kujieleza wakati ambapo umekasirishwa. Unapotumia I-Messages, watu wako tayari sana kukusikiliza na kujibu maombi yako bila kujitetea. I-Messages huhimiza majadiliano ya wazi na inaweza kusaidia mgogoro kusuluhishwa haraka na kwa urahisi.

MFANO

Mmoja wa marafiki zako mara nyingi huomba vitu kutoka kwako lakini havirejeshi.

Ninahisi kukasirishwa

wakati harajeshi vitu vyangu

kwa sababu ni muhimu kwangu.

Jaza katika mapengo kwa I-Messages zifuatazo:

1. Rafiki yako wa karibu anawaambia wengine kuhusu maisha yako ya binafsi.

   Ninahisi ______________________________

   wakati ______________________________

   kwa sababu ______________________________

2. Mwalimu wako hajakuita wiki nzima, hata ingawa umeinua mkono wako.

   Ninahisi ______________________________

   wakati ______________________________

   kwa sababu ______________________________

3. Mtu katika familia yako anasahau kila wakati kukupasha ujumbe.

   Ninahisi ______________________________

   wakati ______________________________

   kwa sababu ______________________________

© 2018 Overcoming Obstacles

Msamiati wa Hisia

A
Aibika
Aibu
Ajabu
Amani
Amini
Angalifu
Angalifu
Ari

B
Beuzi
Bila hatia
Bila msaada
Bila subira
Bila uwezo

C
Changamfu
Changamshwa
Changanyikiwa
Cheshi
Choka
Chokozi
Chukivu
Chukizwa
Chushwa

D
Dadisi
Dhamiri
Dhibitiwa
Dhikishwa
Duwazwa

F
Fadhaika
Fanya kosa
Fitina
Furaha
Furaha

G
Goigoi
H
Hasi
Hofu
Huruma
Huzunika

J
Jasiri
Jasiri
Jasiri
Jivuna
Jutia

K
Kakamavu
Kanganya
Kasirishwa
Kasirishwa
Kasirishwa
Kijicho
Kirafiki
Kosa usalama
Kuamua
Kujaa furaha
Kujaribia
Kununa
Kusahau
Kusitasita
Kusreheshata
Kutoamua
Kuzidiwa

L
Liojaa furaha
Liotishwa

M
Maridadi
Msamaha

N
Nguvu

O
Oga
Oga

P
Pole
Pumbavu
Pweke

R
Ridhika

S
Safi
Salama
Shaka
Shauku
Shtushwa
Shtushwa
Shuku
Shukurani
Siojali
Siojali
Siojali
Siostarehesha
Sisimka
Soni
Soni
Staajabishwa

T
Taabu
Tamaa
Tamaushwa
Tamaushwa
Tatanishwa
Tepetevu
Tishiwa
Tishwa
Tokubali
Tulivu
Tulivu
Tumaini
Tumaini
Tusiwa

U
Usingizi
Uwezo
Vutiwa

W
Wasiwasi
Wasiwasi
Wasiwasi
Wasiwasi
Wasiwasi
Wazimu
Wivu

Z
Zembe

© 2018 Overcoming Obstacles

Mada za Mjadala Unaodhibitiwa

1. Wanafunzi wote wanapaswa kuhitajika kusimama na kukariri Kiapo cha Kutii.

2. Wanafunzi wanaovunja sheria wanapaswa kufukuzwa.

3. Watu wenye afya wanapaswa kutoa viungo vyao.

4. Watu wanapaswa kupigwa marufuku kuzungumza kwenye simu zao kwenye maeneo ya umma.

6. Wanyama wanapaswa kuishi katika makazi yao ya kawaida, si kwenye bustani ya wanyama wala makutano.

7. Wavulana na wasichana wanapaswa kuruhusiwa kujaribu na kucheza kwenye timu yoyote ya michezo ya shule ya upili wanayotaka, ikiwemo mpira wa magongo na kandanda ya uwanjani.

8. Bunduki za kibambo, vishale vya leza na vitu vingine vya bandia vinavyofanana na bunduki vinapaswa kupigwa marufuku shuleni.

9. Sera za kupiga marufuku kazi ya ziada zinapaswa kuwekwa katika shule za wilaya.

10. Shule zote zinapaswa kuhitaji sare.

11. Wanafunzi wote wanapaswa kuhitajika kujifunza lugha ya kigeni.

12. Wanariadha wanapaswa kuhitajika kufuzu kutoka kwenye chuo kabla ya kucheza michezo ya kitaalam.

13. Shule na maktaba zinapaswa kufunga tovuti fulani kwenye kompyuta zinazotumiwa na wanafunzi wa shule za upili.

14. Shule zilizopewa majina ya wamiliki wa utumwa zinapaswa kupewa majina upya.

15. Vijana wanaotenda uhalifu wanapaswa kupewa vifungo vya aibu hadharani.

16. Serikali ya wanafunzi inapaswa kuwa na mamlaka ya kubadilisha sera ya shule.

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Sehemu ya Kwanza: Stadi za Mawasiliano

fasiri visivyo: Kufasiri au kufafanua kimakosa.

ishara: Kikumbusho, kidokezi au pendekezo.

isiyofahamika: Ngumu au usiyoweza kuelewa wala kufahamu.

istilahi Lugha maalum au ya kiufundi ya biashara, taaluma, au kikundi sawa.

kauli tendwa: Kutoshiriki wala kufanya kitu.

kidokezo: Maudhui ya mhemko yenye kushawishi au umuhimu wa neno, nyongeza kwenye maana yake kamili; athari.

kueleza: Kuwasilisha au kufanya kujulikana; pasha.

kujitetea: Kuendelea kujitetea dhidi ya ukosolewa, mchifuo wa masaibu ya mtu, au vitisho vingine halisi au unavyojidhania.

kupotosha: Kuongoza kwenye mawazo au hatua ya kina, haswa kwa kudanganya maksuudi.

Kusikiliza bila kuchangia: Kusikiliza bila kutafakari kuhusu kinachesmwa..

kusikiliza kwa kina: Kusikiliza ili kuchanganua na kutathmini maneno ya msemaji.

Kusikiliza kwa kushiriki: Kusikiliza kunakoangazia makini kwa msemaji, kunathibitisha kile ambacho mtu anakisikia na kujibu kile kinachosemwa.

kutojulikana: Kutoeleweka vizuri; hafifu au isiyo bayana.

maana halisi: 1. Kitendo cha kutofautisha kwa jina; kutenga. 2. Kile kinachoonyesha; ishara.

ongezeka: Kuongeza, kupanua, au kufura kwa njia ya taratibu.

tasfida: Ubadilishaji wa msamiati wa kawaida au unaokubalika badala ya ule unaosemekana kuwa mkali au usiofaa.

tukio: Mpango au mfululizo wa vitendo au matukio bila kutarajia.

udanganyifu: Kujaribu kudanganya, kusaliti, kuhadaa; danganyifu.

utangamano: Ubadilishanaji kati ya watu wawili au zaidi.

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

UTAFUTAJI

Utaenda wapi kutafuta taarifa inayoweza kukusaidia kwa hali zifuatazo? Orodhesha vyanzo vingi iwezekanavyo.

1. Lazima ufanye mtihani wa utafiti kwa darasa la historia.

2. Unaandika tahiriri ya gazeti la shule kuhusu tatizo katika jamii yako.

3. Unatafuta kazi ya wakati wa ziada ili upate pesa.

4. Unatamani kujua na ikiwezekana kumchumbia mwanafunzi mgeni shuleni.

5. Unanunua mfumo mpya wa stirio.

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MWEKAJI HESABU, MIAKA 31

Wasifu Uliofichwa:

- Umevumbua mashine inayogeuza mmea wowote kuwa gasolini. Unapenda michezo ya aina zote. Wewe ni mvuvi bora. Wewe ni mkosaji wa jinai.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MWANAFUNZI WA MWAKA WA PILI WA UDAKTARI, MWANACHAMA WA KIKUNDI CHA KUPIGANIA HAKI.

Wasifu Uliofichwa:

- Licha ya kuwa mwanafunzi mwenye vipaji, umetambua kuwa utafukuzwa shuleni kwa sababu ulianguka katika masomo yako kutokana na muda uliotumia kwenye shughuli za siasa. Familia yako imetumia karibu pesa zote iliyo nazo kwenye elimu yako. Wewe ni mchongaji na msanii bora.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MWANAHISTORIA MAARUFU, MIAKA 42

Wasifu Uliofichwa:

- Una kumbukumbu ya picha. Kwa kuwa umesoma sana, unayo maarifa kuhusu historia, useremala na kazi ya mikono. Umeoa/olewa na mtoto mmoja. Mke/mume wako ni Seneta wa Marekani.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

BINTI WA MIAKA 12 WA MWANAHISTORIA MAARUFU.

Wasifu Uliofichwa:

- Wewe ni mwanafunzi bora, mpiga filimbi hodari na mwanasarakasi mwenye ushindani. Ukiwa mtoto pekee, umezoea mambo mazuri ya watu wazima kukutilia maanani. Watu wazima hufurahia kukaa nawe sana. Wakati mwingine, unatatizika kuelewana na watoto wengine wa umri wako.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

NYOTA, MWIGIZAJI WA HOLLYWOOD

Wasifu Uliofichwa:

- Wewe ni sogora wa kompyuta. Wajibu wako wa kwanza wa kuigiza katika filamu utatolewa wiki mbili zijazo. Umeandika nyimbo mbili zinazovutia sana kwa jina la jukwaani.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MBAYOKEMIA

Wasifu Uliofichwa:

- Hupendi kutangamana. Huwezi kukaa pamoja na watu. Una machungu ya talaka ya hivi majuzi. Unaandika ushairi wakati wako wa ziada.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MWANACHAMA WA WACHUNGAJI, MIAKA 54

Wasifu Uliofichwa:

- Umetambua kuwa umesalia na mwaka mmoja kuondoka. Ulirejea hivi majuzi kutoka kwenye kongamano la kimataifa kuhusu dini, ambapo hotuba yako msingi ilisifiwa kwingi. Ulifanya kazi kwenye mashine ya mafuta ukiwa chuo kikuu.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MWANARIADHA WA OLIMPIKI KATIKA MBIO NA UWANJA, MWANARIADHA WA MICHEZO MITATU

Wasifu Uliofichwa:

- Ili kukamilisha, umetumia dawa za kuimarisha utendakazi. Wewe ni mlamboga na huwezi kuvumilia eneo lenye nyama. Una mafunzo na lishe yenye vikwazo. Mtindo wako ukipotoka, unazua fujo.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MWANAFUNZI WA CHUONI

Wasifu Uliofichwa:

- Unasomea uhandisi. Unaweza kuchora na kujenga aina nyingi za majengo ukitumia nyenzo zozote zilizopo. Pia una maarifa mengi katika elektroniki na unaweza kukarabati redio na runinga. Unajulikana shuleni kwako kwa kuwa mpenda hadhi na unajihusisha tu na kikundi cha “in”.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu uliofichwa

MAAGIZO:

Utaigiza mmoja wa wahusika kulingana na taarifa ya wasifu iliyo hapa chini. Hupaswi kumwambia yeyote, wakiwemo wahusika wengine, kuhusu taarifa hii ya ziada. Ukiulizwa swali ambalo halijaangaziwa kwenye taarifa hii, unaweza kutunga jibu lako binafsi ambalo linalingana na mhusika. Liandike jibu hilo kwenye sehemu ya madokezo hapa chini. Litoe jibu lilo hilo kwa maswali yayo hayo kila wakati.

MZIMAMOTO

Wasifu Uliofichwa:

- Unapenda afya na una nguvu nyingi. Unajulikana kuwa mtu anayewasaidia watu wanaokujua. Ulituzwa kwa mpango ulioundia watoto wasio na makao hivi majuzi.

Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

Jengo la Cheche za Mnururisho

wasifu

Mwekaji hesabu, miaka 31

Mwanafunzi wa mwaka wa pili wa udaktari, mwanachama wa kikundi cha kupigania haki.

Mwanahistoria maarufu, miaka 42

Binti wa miaka 12 wa mwanahistoria maarufu.

Nyota, mwigizaji wa Hollywood

Mbayokemia

Mwanachama wa wachungaji, miaka 54

Mwanariadha wa olimpiki katika mbio na uwanja, mwanariadha wa michezo mitatu

Mwanafunzi wa chuoni

Mzimamoto

© 2018 Overcoming Obstacles

Zawadi

Umeshinda $2,000. Umekuwa ukitaka kununua gari la mkono wa pili ambalo jirani analiuza. Mara ya mwisho ulipouliza, mmiliki alisema angeliuza gari kwa $1,995. Unajua pesa ambazo umeweka akiba na unachopata kwa wiki.

Kwenye chati, orodhesha mambo chanya na hasi ya kununua gari.

	Madhara Chanya	Madhara Hasi
1. Madhara Yanayotarajiwa		
2. Madhara Yasiyotarajiwa		
3. Madhara Yasiyotarajiwa		

© 2018 Overcoming Obstacles

Kutathmini Maamuziya Jengo la Cheche za Mnururisho

Maelekezo: Ukitumia kigezo cha 1 hadi 5 huku 1 ikiwa vibaya zaidi na 5 ikiwa ya kupendeza zaidi, tathmini kazi iliyokamilishwa katika jaribio la jengo la Cheche za Mnururisho.

Wanachama wa Kikundi	Alama ya Uamuzi	Alama ya Uthibitishaji	Maoni

© 2018 Overcoming Obstacles

Mashujaa wa Kila Siku

ZAWADI INAYOISHI DAIMA

Tiffany Culy anawahimiza vijana kuwa wafadhili wa viungo.

Alipoanza kujihisi mgonjwa tumbo lake mnamo Machi 1997, Tiffany Culy aliona kuwa yalikuwa mafua. Lakini siku chache baadaye, Saline, Mich., kijana aliamka macho yakiwa ya manjano na ngozi ya manjano na "maumivu ya ajabu" tumboni. Alikimbizwa hospitalini na kuanza kupoteza fahamu.

Tiffany alikuwa na ugonjwa wa Wilson, uliokuwa ukiharibu ini lake. Madaktari walisema kuwa angeaga dunia bila upandikizaji wa ini wa haraka.

Baada ya kukagua ufadhili wa viungo kutoka kwa watu wanne, wapasuaji waliweza kupata ini ambalo lingemfaa. Tiffany alikaa hospitalini kwa miezi mitatu. Sasa akiwa na miaka 19 na mwaka wa kwanza kwenye Hope College huko Holland, Mich., Tiffany ana afya bora sana hivi kwamba alishiriki kwenye matukio mawili ya kuogelea kwenye 1998 Transplant Games. Pia amekuwa mjumbe wa ufadhili wa kutoa viungo.

"Zaidi ya Wamarekani 61,000 wanssubiri upandikizaji wa viungo vya kuokoa maisha," Tiffany asema. Na wastani wa Wamarekani 12 huaga dunia kila siku wakisubiri ini, moyo, figo au kiungo kingine kipya, kwa mujibu wa Coalition for Donation isiyo ya faida.

Tiffany hutoa mihadhara kwenye shule na kwenye vikundi vya vijana, akiwaambia watoto kwamba kuhitaji kiungo kunaweza kumtendekea yeyote. "Lilikuwa jambo lililonishangaza sana," asema.

Tiffany hujaribu kupuuza itikadi kuhusu ufadhili wa viungo. Kwa mfano, anasema kuwa watu mashuhuri hawapewi kipaumbele cha ufadhili wa viungo. "Na hakuna soko la magendo la viungo vilivyoibwa."

Tiffany anasema alipata ini kwa sababu "nilikuwa mwenye afya na uwezekano wangu wa kupona ulikuwa bora." Wakati wa kuamua mtu wa kupewa kiungo, muungano unasema kuwa hautilii maanani rangi, jinsia, umri, mapato wala umashuhuri wa mtu.

Kuwa mfadhili ni rahisi sana, asema Tiffany. "Unachohitaji kufanya tu ni kumwambia jamaa wako, kwa sababu ndiye atakayeulizwa wakati wa kifo. Pia unaweza kujisajili unapopata leseni yako ya udereva."

Na hupaswi kusubiri. "Hata ingawa wewe ni kijana, huepuki," asema. "Zungumza na familia yako Ilambie kuwa unataka kuyaokoa maisha ya mtu."

—Nancy Vittorini

*Imechapisha tena kwa ruhusa kutoka jarida la *React*. Hakimiliki 1999, Advance Magazine Publications, Inc. Hutumia: Mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga au mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. *Jarida la React* linatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles

OVERCOMING OBSTACLES®

Faharasa

Sehemu Pili: Stadi za Kufanya Maamuzi

inayofaa: 1. Kuhusiana na suala linalozungumziwa. 2. Kuafiki au kufaa mahitaji

kigezo: Kiwango, kanuni au jaribio ambalo uamuzi au msimamo sahihi unategemea.

kupata: Kufahamu; kufikia (ukweli, kwa mfano) kwa mantiki.

kupima chaguo: 1. Kusawazisha akilini ili kufanya uamuzi; kutafakari au kutathmini. 2. Kuchunguza mbadala.

kurekebisha: 1. Kubadilisha muundo au sifa. 2. Kufanya kutokuwa mbaya au thabiti sana.

kurudia: Kutokea tena au mara kwa mara.

kutathmini: 1. Kutambua au kurekebisha thamani ya kitu. 2. Kuchunguza na kuamua kwa makini; tazama.

majibu: Jibu au maoni kutoka kwa wengine.

muhimu: Inayofaa; mantiki; ufaafu kwenye suala linalozungumziwa.

si muhimu: Isiyohusiana na suala linalozungumziwa; isiyo na maana.

tathmini nyingine: Kuzingatia tena thamani ya kitu.

uzingatiaji: 1. Wazo la kina; kutafakari. 2. Jambo la kuzingatiwa wakati wa kufanya uamuzi au kutangaza msimamo

© 2018 Overcoming Obstacles

Malengo Yangu

Taaluma?

Elimu?

Wakati wa Starehe?

Familia?

Nyumbani?

Mali?

© 2018 Overcoming Obstacles

1. Andika moja ya malengo yako ya muda mrefu katika kisanduku cha juu.

2. Fikiria kuhusu majukumu unayohitaji kukamilisha kabla ya kutimiza lengo lako.

3. Fanya kazi ukirudi nyuma kutoka kwenye lengo lako la muda mrefu na ujaze visanduku kwa malengo ya masafa ya wastani. Malengo haya yanapaswa kukusaidia kufikia lengo lako la muda mrefu.

OVERCOMING OBSTACLES®
© 2018 Overcoming Obstacles

Mbinu za Kuona

1. Tulia. Fumba macho yako, vuta hewa ndani na akili zako zitulie.

2. Mawazo huchora picha au kunasa video akilini mwako inayokuonyesha kufaulu kwenye lengo. Kwa mfano, ikiwa lengo lako ni kutoa hatuba bora mbele ya hadhira kubwa, jione ukifanya hivyo—ukiwa umetulia, ukizungumza vizuri na kuvutia hadhira.

3. Fanya taswira yako ya akilini iwe ya kina na kuona mafanikio. Usiruhusu mionekano hasi kama vile woga, kushindwa, au wasiwasi wa kuweka picha. Jione kama ambaye tayari unatimiza lengo lako.

4. Ongeza maneno, vitendo na akili zako mahususi kwenye mwonekano wako. Fanya kile unachokipenda au sema katika mwonekano wako. Kufanyisha mazoezi akili yako huimarisha utendakazi halisi.

5. Weka mwonekano wako akilini mwako. Kuwa tayari kuukmbuka wakati wowote unaotaka. Rudia mwonekano wako mara nyingi kabla ya tukio halisi.

© 2018 Overcoming Obstacles

mbinu za hakikisho la taarifa

1. Fanya taarifa ziwe za binafsi. Tumia jina lako, “mimi,” au “wewe.”

2. Fupisha taarifa. Unataka uzikumbuke. Taarifa ndefu ni ngumu kukumbuka.

3. Tumia lugha chanya. Ikiwa unataka kudhibiti woga wako sema, “Mimi ni mpole na jasiri. Nimejiandaa vizuri kwa ajili ya jaribio hili” Usiseme, “Sitakuwa na wasiwasi kuhusu jaribio langu la hisabati.”

4. Taja uhakikisho wako kama ukweli, kama kwamba unatendeka sana hata ikiwa hujazitimiza. Kwa mfano, sema, “Nitahitimu kutoka shule ya upili nikiwa na 3.2 GPA.”

5. Rudia hakikisho lako angalau mara moja kwa siku. Urudiaji huchochea akili yako kutimiza malengo.

6. Katika akili yako, sema hakikisho yako mara kwa mara. Pia, andika mahakikisho na uyaweee mahali unapoweza kuyaona mara kwa mara. Kama tu matangazo kwenye runinga au redio, kadri unavyoona au kusikia hakikisho, ndivyo unavyozidi kuamini.

   Hii hapa ni mifano ya mahakikisho:
   - Nina kipaji cha kuwa muhusika mkuu katika mchezo.
   - Nitapewa kazi kwa sababu nimejitayarisha kwa ajili ya mahojiano.
   - Mimi na kaka yangu tutaelewana majira yote ya kiangazi yaliyobaki.

© 2018 Overcoming Obstacles

Tabia za Upole, Fujo, na Tetezi: Matukio

Maagizo kwa mwalimu: Chapisha tena karatasi ya shughuli hii inavyohitajika. Chorea mduara moja ya tabia zilizoorodheshwa chini ya kila tukio; tofautisha kila tabia unayochorea mduara ili kila moja iwe sawa na nyingine. Kata kila tukio na orodha yake ya tabia. Sambaza moja kwenye kila kikundi.

Uliomba binamu yako shati lake alipendalo na kwa bahati mbaya ukalimwagia kitu. Umeomba msamaha na binamu yako amekusamehe. Sasa, unataka kuomba viatu vipya vya binamu yako, ambavyo vitapendeza pamoja na uliyovalia usiku wa leo. Utafanya nini?

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

Unatambua kuwa mtu fulani uliyefikiria kuwa rafiki amekuwa akieneza uvumi kukuhusu. Unamwona rafiki akitembea barabarani akija upande wako. Utafanya nini?

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

Rafiki yako wa dhati anahitaji kupita hisabati. Mko kwenye darasa moja. Kesho kutakuwa na jaribio muhimu zaidi na rafiki yako hajasoma. Anataka kuiba. Utafanya nini?

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

Kazi yako kwenye duka la wanyama vipenzi baaa ya shule na siku za Jumamosi. Mwajiri wako ametambua kuwa pesa zimekuwa zikipotea kwenye sajili ya pesa. Amesema uwa ni wewe. Mwambie kwamba si wewe ambaye umekuwa ukichukua pesa.

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

© 2018 Overcoming Obstacles

Tabia za upole, fujo, na tetezi: Matukio

(inaendelea)

Wazazi wako wameanzisha marufuku yako ya wikendi. Kama mwanafunzi wa shule ya upili, unahisi kuwa wakati ambao wameweka si mzuri. Waumbe wabadilishe marufuku hayo ya kutotoka.

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

Mwanafunzi mwenye sifa isiyofaa na mwenye fujo ameuchukua mkoba wako. Unamwuliza kuuhusu.

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

Mbwa wa jirani wako yuko katika ua wenu au mbele ya mlango karibu kila siku akienda haja kubwa na kubweka: Mwambie jirani yako amdhibiti mbwa wake.

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

Umemkopesha rafiki wa karibu pesa. Imekuwa zaidi ya wiki tatu na bado hajakulipa. Unahitaji pesa ili uende kutembea wikendi hii. Omba pesa.

Onyesha tabia iliyochorewa mduara hapa chini:

FUJO TULIVU TETEZI

© 2018 Overcoming Obstacles

Kuwa na Stadi za Utetezi

Sifa za Binafsi

Nguvu	Udhaifu

© 2018 Overcoming Obstacles

Kuwa na stadi za utetezi

Mpango wa Hatua

Malengo: ____

____

Mpango wa Hatua wa Binafsi wa Kutimiza Lengo: ______________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Muda wa Mpango wa Hatua: ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Sehemu ya Tatu: Kuweka na Kutimiza Malengo

chokozi: Kuwa na tabia ya chuki; uwezekano wa kushambulia au kuanza vita.

hakikisho: Taarifa chanya inarudiwa kila siku ili kuhimiza jitihada za mtu za kutimiza lengo.

kipaumbele: Kukabiliana kwa mpangilio wa umuhimu.

lengo: Dhumuni ambalo jitihada au juhudi huelekezwa kwalo.

mbadala: Chaguo kati ya vitu viwili sawa; uwezekano mwingine.

mtazamo: Maoni au namna ya kufikiria.

mwonekano: 1. Kuunda picha ya akili. 2. Kuwa na taswira au picha ya, haswa kama uwezekano wa baadaye.

shabaha: Kitu kinacholengwa au kunuiwa;lengo au dhumuni.

sifa: Tabia inayosaidia kutofautisha mtu au kitu.

stahimili: Kuvumilia kwa dhumuni au biashara yoyote; kuendelea kujitahidi licha ya magumu.

taarifa ya dhamira: Taarifa ambayo inafafanua kanuni, imani au dhumuni.

tetezi: Kuwa na tabia au kuwasiliana kwa njia ya uwazi na chanya; ujasiri.

uhalisia: Kwa mujibu wa mambo kama yalivyo

© 2018 Overcoming Obstacles

Hatua za Mgogoro

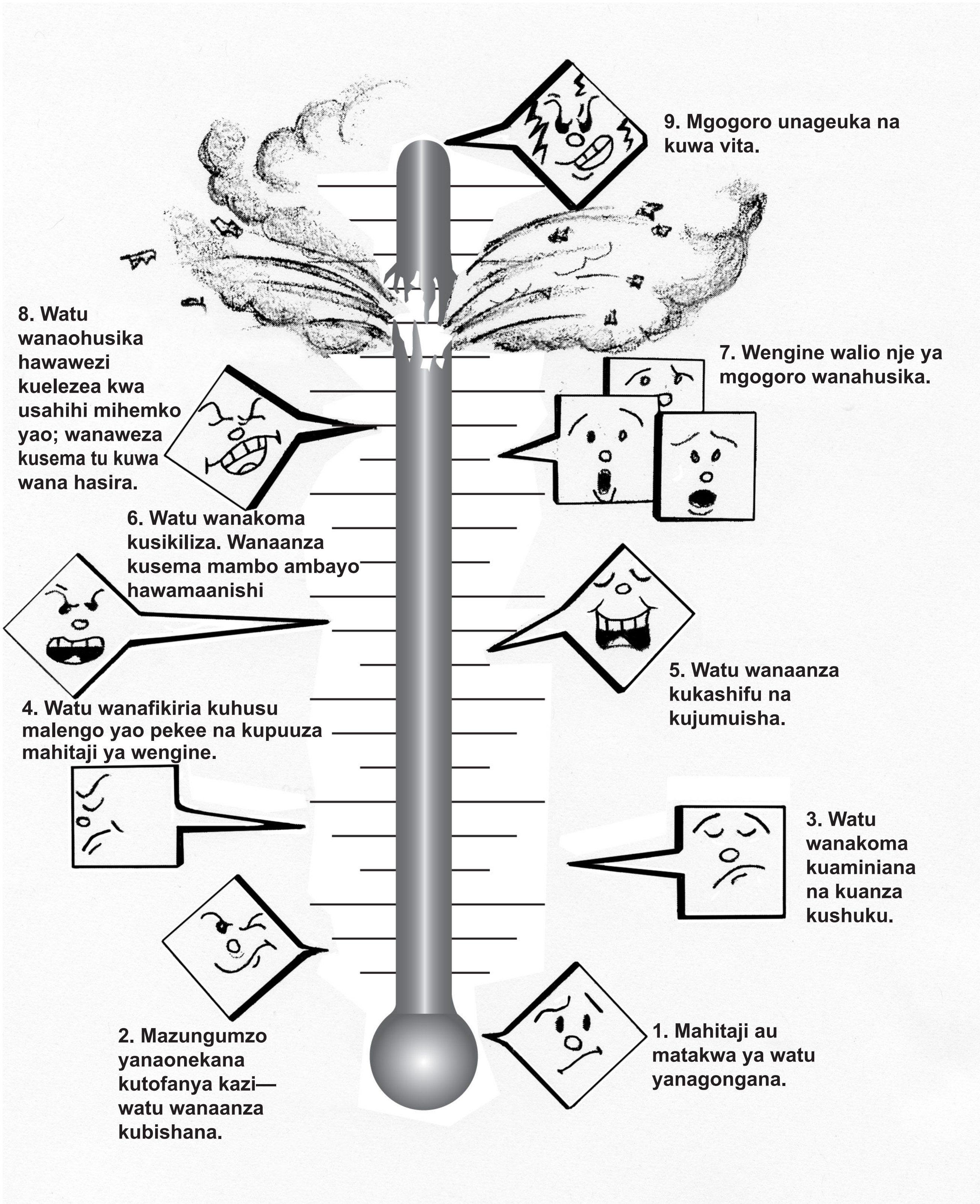

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Msamiati wa Hisia

A
Aibika
Aibu
Ajabu
Amani
Amini
Angalifu
Angalifu
Ari

B
Beuzi
Bila hatia
Bila msaada
Bila subira
Bila uwezo

C
Changamfu
Changamshwa
Changanyikiwa
Cheshi
Choka
Chokozi
Chukivu
Chukizwa
Chushwa

D
Dadisi
Dhamiri
Dhibitiwa
Dhikishwa
Duwazwa

F
Fadhaika
Fanya kosa
Fitina
Furaha
Furaha

G
Goigoi
H
Hasi
Hofu
Huruma
Huzunika

J
Jasiri
Jasiri
Jasiri
Jivuna
Jutia

K
Kakamavu
Kanganya
Kasirishwa
Kasirishwa
Kasirishwa
Kijicho
Kirafiki
Kosa usalama
Kuamua
Kujaa furaha
Kujaribia
Kununa
Kusahau
Kusitasita
Kusreheshata
Kutoamua
Kuzidiwa

L
Liojaa furaha
Liotishwa

M
Maridadi
Msamaha

N
Nguvu

O
Oga
Oga

P
Pole
Pumbavu
Pweke

R
Ridhika

S
Safi
Salama
Shaka
Shauku
Shtushwa
Shtushwa
Shuku
Shukurani
Siojali
Siojali
Siojali
Siostarehesha
Sisimka
Soni
Soni
Staajabishwa

T
Taabu
Tamaa
Tamaushwa
Tamaushwa
Tatanishwa
Tepetevu
Tishiwa
Tishwa
Tokubali
Tulivu
Tulivu
Tumaini
Tumaini
Tusiwa

U
Usingizi
Uwezo

V
Vutiwa

W
Wasiwasi
Wasiwasi
Wasiwasi
Wasiwasi
Wasiwasi
Wazimu
Wivu

Z
Zembe

© 2018 Overcoming Obstacles

Nilisema...Nilimaanisha

Brenda na Maria wanazomeana…

BRENDA: “Nilienda dukani kwa sababu nilihitaji kumnunulia Shante maziwa.”

MARIA: “Siwezi kuamini kuwa ulifanya hivyo! Wewe ni mpumbavu sana, kumwacha dada yangu mdogo peke yake!”

BRENDA: “...lakini nilimwomba Tom amwangalie nilipokuwa nimeondoka.”

MARIA: “Hata sijui ni kwa nini nilikuamini kumwangalia!”

BRENDA: “Sawa! Mwangalie dada yako mdogo mwenyewe!”

Walimaanisha...

BRENDA: “Nilienda dukani kwa sababu nilihitaji kumnunulia Shante maziwa.”
Nilikuwa na wasiwasi kwa sababu hakukuwa na maziwa yoyote ya mtoto nyumbani.

MARIA: “Siwezi kuamini kuwa ulifanya hivyo! Wewe ni mpumbavu sana, kumwacha dada yangu mdogo peke yake!”
Ni hatari sana kumwacha mtoto peke yake! Ninahofia kuwa kitu kingemtendekea!

BRENDA: “...lakini nilimwomba Tom amwangalie nilipokuwa nimeondoka.”
Mimi ni mpumbavu? Ni dada wa aina gani anayemwangalia dada yake mdogo ilhali hana maziwa kwenye nyumba?

MARIA: “Hata sijui ni kwa nini nilikuamini kumwangalia!”
Hata nilikuwa na shaka kumwacha Shante naye. Ninakumbuka wakati alipomwacha alie katika hori. Sikuwahi kusema chochote, lakini nilikasirishwa sana.

BRENDA: “Sawa! Mwangalie dada yako mdogo mwenyewe!”
Na nilikuwa nikimtendea wema tu! Sahau. Sitawahi kumsaidia tena.

© 2018 Overcoming Obstacles

Pande Zote, Mahitaji yangu/Mahitaji yako

MIONGOZO YA KUUNDA HALI ZA PANDE ZOTE

- ☐ Chagua eneo linalomfaa kila mtu kwa ajili ya mkutano.
- ☐ Usidanganye wala kutilia chumvi; jenga uaminifu kutoka mwanzo.
- ☐ Tumia mawasiliano yasiyo ya mdomo: mawasiliano ya macho, tumia ishara isiyo ya kutuisha na uwe na mwelekeo.
- ☐ Jaribu kupata mwafaka.
- ☐ Kuwa tayari kusikiliza mapendekezo ya wengine.
- ☐ Angazia mambo ambayo ni muhimu sana kwako na ujaribu kutambua mambo ambayo ni muhimu sana kwa mtu mwingine.
- ☐ Angazia mambo ya sasa; epuka kuzua mabishano ya zamani.
- ☐ Weka muda ambao nyote wawili mnakubaliana.
- ☐ Jitolee kupata suluhisho na usirudi nyuma.

MAHITAJI YANGU/ MAHITAJI YAKO

Tatizo ni nini? ____

Pande zote mbili zinapata hasara gani? ______________________________

Je, mtu A anataka nini? Kwa nini? __________________________________

Je, mtu B anataka nini? Kwa nini? __________________________________

Je, mtu A anahitaji nini? ____

Je, mtu B anahitaji nini? ____

Mambo mengine ya mtu A?* ______________________________________

____

Mambo mengine ya mtu B?* ______________________________________

____

*Mambo mengine ambayo huwamotisha watu ni pamoja na haja ya kudhibiti, haja ya pesa, haja ya kuhisi kuthaminiwa au kupendwa, n.k.

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Sehemu ya Nne: Kusuluhisha Migogoro

busara: Utambuzi wa kile kinachofaa na sahihi kukabiliana na wengine, ikiwemo uwezo wa kuzungumza au kutenda bila kukera.

dhana: Kitu kisichotiliwa maanani wala kukubaliwa kuwa ukweli bila thibitisho.

Jambo la ukariri: 1. Taswira au maoni yaliyorahisishwa kupita kiasi. 2. Seti ya ujumuishaji rahisi usio sahihi.

kuelewa hali: Kutambua na kuelewa hali, hisia na nia za mwingine.

kuingilia kati: Kujitia kati ili kuchachawiza au kubadilisha hatua.

mgogoro: Hali ya mvurugano kati ya watu, mawazo, au maslahi yenye upinzani; mgongano.

mkakati: Mpango wa hatua ya kutimiza lengo mahususi au lenye changamoto.

mpatanishi: Mtu anayejadili malalamishi ya wengine kwa idhini yao, kwa madhumuni ya kupatanisha tofauti.

mtazamo: Umaizi, uelewa au maarifa yaliyopatikana kwa kuangalia.

mwafaka: Makubaliano ya tofauti ambazo kila upande unalegeza kitu; masikilizano.

stahimili: Kutambua na kuheshimu haki, imani, au desturi za wengine.

suluhisha: 1. Kufanya uamuzi imara kuhusu. 2. Kupata suluhisho; tatua.

suluhisho: 1. Hatua iliyotambuliwa au kuamuliwa. 2. Ufafanuzi wa tatizo au kitendawilil suluhisho.

tuliza: Kupunguza hatari, wasiwasi, au uadui.

uongozaji: Kukutana na mtu mwingine au wengine ili kulinganisha mitazamo na kukubaliana au kufikia makubaliano ya pande zote

© 2018 Overcoming Obstacles

Kutatua Matatizo

NA

WANACHAMA WA KIKUNDI: ____________________

SHUGHULI: ____________________

HATUA ZA KUFANYA MAAMUZI:

MAONI:

1. Fafanua tatizo.

2. Kusanya taarifa.

3. Unda mbadala.

4. Changanua madhara.

5. Fanya uamuzi.

6. Zingatia majibu na tathmini.

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Sehemu ya Tano: Kutatua Matatizo

ainisha: Kupangilia au kupanga kulingana na daraja au kategoria.

tatizo: 1. Swali la kuzingatiwa, kusuluhishwa au kujibiwa. 2. Hali, suala,

au mtu anayesababisha matatizo.

ubaguzi: 1. Hali ya kutendewa tofauti kulingana na jinsia, umri, mbari; chuki bila sababu. 2. Kutendewa tofauti; upendeleaji.

unyanyasaji wa kingono: Mawasiliano au mguso wowote usioruhusiwa wa hali ya ngono.

upatanishi: Uingiliaji wa kirafiki katika malalamishi ya wengine kwa madhumuni ya kusuluhisha tofauti.

© 2018 Overcoming Obstacles

Wasifu wa Mitindo ya Masomo

Kwa taarifa zifuatazo, andika "2" ikiwa taarifa inakuelezea karibu kila wakati, "1" ikiwa taarifa inakuelezea wakati mwingine na "0" ikiwa taarifa inakuelezea karibu kamwe.

1. _______ Ninaelewa kile ambacho mwalimu anakisema vyema zaidi akichora picha au grafu.
2. _______ Ninaweza kuusikia wimbo mara moja au mbili na kuweza kuimba maneno.
3. _______ Ninajifunza vizuri ninapojadili nyenzo na mtu mwingine.
4. _______ Ninapendelea kutatua matatizo ya aljebra kuliko matatizo ya jiometri.
5. _______ Nikiamua kuwa ninataka kitu, ninafanya kila juhudi kukipata.
6. _______ Mimi ni bora kwa kuleta mivuto ya watu.
7. _______ Mimi ni mwandishi mzuri.
8. _______ Ninapenda kutambua uhusiano kati ya vitu.
9. _______ Ninayakumbuka majina vizuri.
10. _______ Ninafikiria kwa taswira na picha za akilini.
11. _______ Ninafahamu fika kuhusu mihemko yangu.
12. _______ Ninaweza kutambua wakati madokezo ya muziki hayalandani.
13. _______ Nina ujuzi wa kuwashawishi watu kukubaliana nami.
14. _______ Ninapenda kufanya kazi.
15. _______ Mara nyingi mimi hujiimbia.
16. _______ Ninapenda kuandika hadithi, barua au mashairi.
17. _______ Ninajua jinsi ya kuyachukulia mambo katika hali nyingi.
18. _______ Ninapenda kucheza michezo ya mkakati (kama sataranji) na kutegua vitendawili.
19. _______ Ninaweza kutambua kile ambacho watu wengine wanahisi.
20. _______ Ninapenda kusimulia hadithi.
21. _______ Ninapenda kupanga mali yangu vizuri.
22. _______ Ninaweza kushika haraka hatua mpya za densi au miondoko ya michezo.
23. _______ Ninahitaji muda wangu binafsi kila siku.
24. _______ Ninachora vielelezo kwenye madaftari yangu yote.
25. _______ Ninafurahia kushiriki katika vilabu na shughuli za kikundi.
26. _______ Ninapenda kutunga wizani.
27. _______ Nina ujuzi wa kupakia na kujaza vitu kwenye masanduku, maboksi, magari, n.k.
28. _______ Linapenda kujifunza kuhusu sayansi au hisabati.
29. _______ Ninajua nguvu na udhaifu wangu.
30. _______ Ninacheza ala ya muziki vizuri.
31. _______ Kutembea kidogo hunifanya kutulia akili.
32. _______ Mara nyingi mimi huhisi kuwa njia bora kwangu kujieleza ni kuandika mawazo yangu.
33. _______ Mimi ndimi mtu ambaye watu humwita ili kujua kitakachotendeka wikendi.
34. _______ Kupanga rangi madokezo ya msimbo au mazoezi hunisaidia sana.
35. _______ Ninajua kutumia zana.

© 2018 Overcoming Obstacles

Muhtasari wa Mitindo ya Masomo

Nambari ya Swali

Utumiaji wa mwili	Muziki	Ya anga	Hisabati Mantiki	Lugha	Utangamano	Akilini
6 ____	2 ____	1 ____	4 ____	7 ____	3 ____	5 ____
14 ____	12 ____	10 ____	8 ____	9 ____	13 ____	11 ____
22 ____	15 ____	24 ____	18 ____	16 ____	19 ____	17 ____
31 ____	26 ____	27 ____	21 ____	20 ____	25 ____	23 ____
35 ____	30 ____	34 ____	28 ____	32 ____	33 ____	29 ____
Jumla: ____	Jumla: ____	Jumla: ____	Jumla: ____	Jumla: ____	Jumla: ____	Jumla: ____

© 2018 Overcoming Obstacles

Zoezi la Mradi

DARASA: HISTORIA YA MAREKANI

Mada: Matukio yaliyotangulia Vita vya Mageuzi (mfano, Boston Tea Party, the Stamp Act, the Boston Massacre, Paul Revere's ride)

Zoezi: Unda mpango wa wasilisho kuhusu moja ya matukio muhimu ambayo yalitangulia Vita vya Mageuzi.

Kazi	Kukamilishwa Kufikia	Mtindo wa Masomo Unaopendelewa
Mfano: unda machapisho	Lamar Ling	Kuona/Anga

© 2018 Overcoming Obstacles

Hadithi ya Luis

Kengele ya Luis ilianza kumweka saa 6:00 asubuhi. Alikuwa ameamua kuamka mapema ili kukamilisha wasilisho la kusimulia ambalo lilikuwa likihitajika siku hiyo. Kwa kufikiria kuwa dakika chache za ziada zingemfanya ahisi kuwa amepumzika vizuri na kusaidia wasilisho lake, Luis alinyosha mkono na kubonyeza kitufe cha kunyamazisha kwa muda.

Baada ya kusinzia kwa kile alichohisi kuwa ni sekunde chache, Luis alinyosha mkono ili kubonyeza kitufe cha kunyamazisha kwa muda tena na kuona kuwa ilikuwa saa 7:00 wakati wake wa kawaida kuamka. Aliondoka katandani mara moja na kujitayarisha kuenda shuleni. Alikuwa na takribani dakika tano za kuangalia wasilisho lake kabla ya kuondoka nyumbani.

Wakati wa shule ulipokwisha saa 3:30, siku ya Luis haikuwa nzuri. Hakuwa tu hajajitayarisha kwa ajili ya wasilisho lake, bali pia alikuwa amesahau kuhusu mtungo wake uliokuwa ukihitajika siku hiyo. Luis alitaka sana kupita madarasa yake muhula huu. Alihitaji alama nzuri ili kuingia katika shule ambayo kaka yake alisomea. Kwa kukata tamaa, Luis aliamua kuwa alihitaji pumziko la kutofanya kazi za shuleni. Alienda nyumbani na kuwasha TV ili kumsaidia kutulia.

Saa 4:30, alitambua kuwa alikuwa na dakika 30 pekee kabla ya kuondoka kuenda kazini. Aliukokota mkoba wake chumbani mwake na kutupa vitabu kwenye dawati. Luis alifahamu kuwa alikuwa ameandika zoezi lake la hisabati mahali, lakini hakuweza kulipata. Luis alipopata zoezi lake, alitambua kuwa alihitaji penseli na kuenda jikoni kuichukua. Huko jikoni, Luis aliona mfuko wenye vibanzi kwenye kaunta na kuanza kuvila. Mwajiri wake hakumruhusu kula kazini, hivyo aliamua kula sandiwichi.

Kwa kutupia jicho saa, Luis alikaa chini na sandiwichi yake na kutambua kwamba alikuwa amesalia na dakika 10 pekee kabla ya kurudi kazini. Alifahamu kuwa asingeweza kufanya chochote kwa muda huo mfupi. Alihisi kana kwamba alisingeweza kukamilisha kazi yake ya ziada.

Luis alipofika nyumbani kutoka kazini saa 9:00, alikuwa mchovu sana. Kipindi chake akipendacho kilikuwa kikiendelea, hivyo alitazama TV na kaka yake. Kipindi kilipoisha saa 10:00, alikaa chini kwenye dawati lake ili kufanya kazi ya ziada. Alihitajika kukamilisha mtungo na zoezi la hisabati. Luis alifikiria kufanya hisabati haraka kwanza kwa sababu mwalimu wake hakuwa akiangalia kazi ya ziada mara kwa mara. Luis alikamilisha hisabati na kuenda kwenye mtungo. Alipokuwa akipitia karatasi zake akitafuta matini na madokezo sahihi ya kujibu swali, simu ilikiriza—alikuwa mpenzi wake. Walitofautiana siku iliyotangulia na Luis hakuwa amezungumza naye tangu siku hiyo. Alizungumza naye kwa muda.

Luis alipokamilisha mawasiliano ya simu, zilikuwa takribani saa sita usiku. Alizingalia karatasi zilizokuwa zimetapakaa kwenye dawati. Hakukuwa na namna ambapo angekamilisha kazi hii usiku huu.

1. Je, hadithi ya Luis inakuhusu kwa namna fulani? Kwa nini?
2. Je, hisia za Luis za kukata tamaa ziliathiri masomo yake vipi?
3. Ni mambo gani yaliyomzuia Luis kufanya kazi yake ya ziada? Toa mifano mahususi kutoka kwenye hadithi.
4. Je, Luis angefanya nini tofauti ili kudhibiti vyema wakati wake?

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Kipangaji cha Kila Siku

Tarehe ya Leo: ________________

Ratiba	Nyenzo Zinazohitajika (Mfano, vitabu, vifaa vya michezo, n.k.)
7:00 – 8:00	
8:00 – 9:00	
9:00 – 10:00	
10:00 – 11:00	
11:00 – 12:00	
12:00 – 1:00	
1:00 – 2:00	
2:00 – 3:00	
3:00 – 4:00	
4:00 – 5:00	
5:00 – 6:00	
6:00 – 7:00	
7:00 – 8:00	
8:00 – 9:00	
9:00 – 10:00	
10:00 – 11:00	
Usisahau:	

© 2018 Overcoming Obstacles

Kipangaji cha Kila Wiki

Wiki ya: _______________

Jumatatu	
Jumanne	
Jumatano	
Alhamisi	
Ijumaa	
Jumamosi	
Jumapili	

© 2018 Overcoming Obstacles

Kipangaji cha Muhula

Tarehe	**Septemba**	**Tarehe**	**Februari**
Tarehe	**Oktoba**	**Tarehe**	**Machi**
Tarehe	**Novemba**	**Tarehe**	**Aprili**
Tarehe	**Desemba**	**Tarehe**	**Mei**
Tarehe	**Januari**	**Tarehe**	**Juni**

© 2018 Overcoming Obstacles

Muda Kuisha

Wakati kazi na shughuli zinapotumia muda wako wa ziada, ni vipi unavyoweza kupata dakika moja yako binafsi?

"Ninahisi kana kwamba ninakaa nani ya nyumba wakati wote," asema Michael Colley, miaka 18, mwaka wa kwnaza kwenye Mount Vernon High School huko New York. "Ninapeza kuenda kwenye bustani, kutazama filamu na kupumzika."

Megan Thornton, miaka 17, mwaka wa kwanza kwenye Cumber-land Valley High School huko Mechanicsburg, Pa., asema: "Watu huniambia kuwa maisha yatazidi kuwa magumu zaidi chuoni. Lakini ninafahamu kuwa hayawezi kuwa magumu zaidi kuliko yalivyo sasa."

Michael na Megan wana tatizo sawa: ratiba zenye shughuli nyingi sana.. Wanatumia muda wao mwingi kwenye shughuli zisizo za darasani na kazini kuliko kazi zao za ziada na muda mwingi kwenye kazi zao ziada kuliko na marafiki zao. Na ni wa wawili kati ya kizazi cha vijana wenye changamoto ya wakati: Asilimia 66 kati yenu mliambia utafiti wa *React* kuwa hamna muda wa kutosha wa ziada.

"Ujana una ushindani zaidi," asema Penny Peterson, mwanasaikolojia wa Montgomery County, Md., shule za umma. "Kwa sasa haitoshi tena kupata kiongozi katika mchezo wa shule au kuwa nahodha wa mpira wa magongo: Lazima uyafanye mambo hayo na uwe kiongozi wa baraza la wanafunzi na kuendelea kufanya kazi kwenye mall."

Vijana wengi wanasema ratiba zao za shule za upili zina shughuli nyingi kwa ajili ya usajili wa chuoni. "Nilifanya kila aina za shughuli katika shule ya upili na nilishughulika wakati wote," asema Kim Warhurst, miaka 18, mgeni kwenye Butler County Community College huko El Dorado, Kan., karibu na Wichita. "Mshauri wangu alisema kuwa shughuli zinaonekana nzuri kwenye hati yako—kwamba una bahati ya kupata ufadhili wa chuoni ikiwa una stadi za aina mbalimbali. Na watu wazima wanaosimamia kila shughuli wote wanatarajiwa kuzipa kipaumbele shughuli zao.

"Bado ninashughulika kila wakati," Kim asema. Siku nyingi, anarudi kwenye chumba chake baada ya usiku wa manane, baada ya madarasa, kazi ya ziada, wakati wa gazeti lake la chuoni na kazi ya wakati wa ziada kwenye Wal-Mart. Ratiba yake; asema, ilimzalimisha kuacha baadhi ya shughuli zake za shule ya upili: "Ilinibidi niache fidla na softball kwa sababu nilihitajika kuangazia malengo ya baadaye."

Megan alikuwa akijifunza taaluma ya muziki, akijifunza piano, filimbi na sauti kila moja kwa nusu saa kwa siku, lakini sasa amebadilisha cha kuangazia. "Ninajua kuwa nitahitajika kutenga muda zaidi na kujitahidi kuliko ninavyotarajia kwa sasa," asema. "Kuna muda mwingi sana unaohitajika kufanya mazoezi. Ni heri niwe na wakati wa kuzungumza kwenye simu na marafiki zangu. Kuna mengi yanayohusu maisha kuliko kujifunza piano, filimbi na sauti kila wakati. Ni heri nifanye usawazishaji zaidi."

Kwa wanafunzi wengine, shinikizo kutoka kwa jamii,, si ratiba, huwafanya kufanya kai hadi usiku. "Watoto katika shule yangu wanaonekana kutoka katika familia tajiri—wanavalia majaketi tofauti ya North Face kila wiki," asema Aryanna Fernando, miaka 18, mwaka wa mwisho kwenye Beekman High School huko New York City. Pamoja na zoezi la densi na darasa la ufinyanzi, Aryanna amefanya kazi mbalimbali ili kupata pesa anazohisi anahitaji kufanana na marika yake. "Sitaki kuwa mvivu," asema, "na kwa sababu mimi ni wa mwaka wa mwisho, ninalala usingizi kidogo kuliko awali."

Kuna baadhi ya manufaa: Kim anasema kushughulikia machapisho ya shule kunamtayarisha kuwa mwandishi wa siku za usoni. David Skeist, miaka 18, mwaka wa mwisho kwenye Dalton School katika Jiji la New York, anasema kuwa kikundi chake cha

© 2018 Overcoming Obstacles

Muda Kuisha

(inaendelea)

kuimba, korasi na mchezo wa shule humpa maisha ya ndani ya jamii: "Kushiriki katika utengenezaji na watu mbalimbali hunifanya kujionea fahari kuwa sehemu ya timu. Lakini kwa kuwa katika vikundi mbalimbali, sisalii katika kikundi kimoja."

Laini kuna hatari kwenye siku za kasi zenye kazi nyingi kama vile kubania usingizi ili ufanye kazi ya ziada usiku au mapambazuko kisha kutegemea kahawa na chakula chenye mafuta ili kupata nguvu tena. "Ninaona ongezeko la vijana wenye malalamishi yanayohusiana na mwili—matatizo ya tumbo, usingizi, maumivu ya kichwa na tatizo la kutolala darasani," asema Peterson. Na wakati wanafunzi waliolemewa na kazi wanapoanza kulewa, kuvuta sigara au kutumia dawa za kulevya ili kukesha usiku mzima, kulala au kupunguza msongo wa mhemko, hati inayovutia ya shule ya upili inaweza kubadilika na kuwa tikiti ya hospitali, asema.

Ili kuzuia ratiba yenye shughuli nyingi kuzuia furaha maishani, Peterson asema, jiulize swali hili: Sina muda tena wa mambo yanayonipa furaha maishani mwangu—kama vile muda na familia au marafiki au uraibu nilioupenda? Ikiwa ndivyo, ni wakati wa kufanya mabadiliko,

"Unahitaji ujasiri ili kukataa mambo, lakini lazima ufanye hivyo," asema. "Ondoa shughuli kadhaa. Ni vyema kwako kujihusisha katika shughuli mbili au tatu na uzifanye vizuri zaidi badala ya kujihusisha katika mambo mengi ambayo unayafanya bila shauku.

Angalia Muda Wako

Ikiwa ratiba yako inatisha kukumeza kwa shughuli nyingi, jaribu vidokezo vifuatavyo ili kukomesha matatizo.

Baada ya kuwasili nyumbani, Dk. Peterson anapendekeza uchukue muda wa mapumziko kwa ajili ya "afya ya akili". Kabla ya kuanza kazi yako ya ziada, lala kwenye kitanda chako kwa dakika chache au zungumza haraka kwenye simu. Mapumziko yatakupa nafasi ya kubadilisha gia kutoka kwenye soka hadi jiometri. Kim anasema yeye husikiliza muziki wa jadi na kusafiri kwa muda mrefu mashambani kupumzika. Michael hutazama video. Kuoga kwa dawa za miti shamba na kutafakari humfaa Aryanna.

Usiwe na Wasiwasi

Unaogopa kuwa hujishughulishi katika kila shughuli shuleni, hutaenda kwenye chuo unachotaka? Usiogope. Peterson asema, "Huenda ukajishughulisha katika shughuli hizo zote na bado ukose kuenda kwenye shule uipendayo." Kwa upande mwingine, shule nyingi mara nyingi huvutiwa na wanafunzi waliofanya mambo ya kushangaza kwa shughuli moja au mbili zinazohitaji muda mwingi kuliko wale waliojiunga kwenye vikundi 15 ambavyo wasingetumia muda mwingi kwavyo.

Mtafute Mtu wa Kukuelewa

Megan huwaambia wazazi wake kila anapohisi kuwa amelemewa na humsaidia. Lakini ikiwa huwezi kufikiria kufanya mabadiliko unayohitaji katika mtindo wa maisha yako ili kupunguza matatizo—na wazazi wako washindwe kukusaidia kwa sababu hawaelewi shinikizo uliyo nayo—omba mshauri akusaidie. "Wakati mwingine unahitaji kusikia kutoka kwa wazazi wako, mkufunzi wako au yeyote ambaye yuko tayari kukusikiliza—kwamba ni muhimu kwa ajili ya utulivu wako wa akili," asema Peterson.

—Jennifer Kornreich

*Imechapisha tena kwa ruhusa kutoka jarida la *React*. Hakimiliki 1999, Advance Magazine Publications, Inc. Hutumia: Mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga, au mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. *Jarida la React* linatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kuendelea Kuandika Matini

Msisimko

1. Ninajua nini kuhusu mada hii?

2. Ni nini ninachohitaji kujua kuhusu mada hii?

3. Nitajuaje ninachotaka kufahamu?

4. Angazia maelezo muhimu.

© 2018 Overcoming Obstacles

Hesabu Herufi

Soma aya ifuatayo kisha uhesabu mara ambazo herufi "f" inaonekana.

Mweka amani wa Fargo, North Dakota, hivi majuzi alipata mkoba mkubwa wa bili za dola tano. Hana uhakika tano zilizo ndani ya mkoba, lakini atawapa baadhi ya wachunguzi wa kuogopwa sana wa Fargo jukumu la kuangalia tukio hilo.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kufanya Jaribio Kujitathmini

1. Ulihisi namna wakati mwalimu aliposema kuwa utafanya jaribio?

2. Kwa nini ulihisi hivi?

3. Wewe huanza mapema gani kusomea jaribio?

4. Taja zana mbili za masomo zinazokusaidia kujitayarisha kwa jaribio.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kipindi cha Mchezo

1. Ni aina gani ya karatasi ya masomo hukusaidia kukusanya matini, kama vile majina na tarehe?
   Karatasi ya misamiati muhimu
2. Unapaswa kuanza mapema gani kusomea jaribio?
   Siku tano hadi saba
3. Kamilisha sentensi hii: Inaweza kusaidia mtazamo wako kufikiria kuhusu jaribio kuwa ____ .
   Fursa ya kuonyesha unachokijua
4. Kwa nini jaribio la ghafla husababisha wasiwasi kuliko jaribio ambalo lilitangazwa mapema?
   Kwa sababu huna fursa ya kujitayarisha
5. Taja mazoezi mawili ya masomo yenye ufanisi.
   Yoyote mawili kati ya yafuatayo: kuandika matini mazuri darasani, kuwa na mpangilio kila mara, kuunda kadi za matini au madokezo, kukusanya matini ndani ya karatasi ya misamiati muhimu au karatasi ya mada ya jumla, mbinu za lugha, kusoma katika vikundi, kuratibu muda wa masomo, kukagua matini baada ya darasa, au kupata amani
6. Ndivyo au sivyo: Unapaswa kutumi saa nyingi uwezavyo kusoma usiku kabla ya mapumziko.
   Sivyo—unapaswa kutulia na kulala vizuri usiku.
7. Ni aina gani ya watu unaopaswa kuepuka siku ya mtihani?
   Watu waokutia wasiwasi
8. Taja faida mbili za kusoma katika vikundi.
   Zozote mbili kati ya zifuatazo: huwaruhusu wanafunzi kujifunza kutoka kwa mwingine, majadiliano ya kina, ratiba ya kusoma vizuri, usaidizi wa mawazo, hufanya kusoma kuwa raha zaidi, kufunza wengine hukuongeza maarifa zaidi
9. Taja hasara mbili za kusoma katika vikundi.
   Zozote mbili kati ya zifuatazo: muda uliopotea ikiwa marafiki hawajajitayarisha, muda uliopotea kwa vitu ambavyo tayari unavijua, wanafunzi wenye wasiwasi husambaza wasiwasi wa jaribio, vikundi hutumia muda visivyo.
10. Taja vitu viwili unavyopaswa kufanya asubuhi ya jaribio.
    Vyovyote viwili kati ya vifuatavyo: kula kiamshakinywa kizuri, kuvalia, kubeba saa; kuwasili mapema, hakikisha kuwa una nyenzo zote unazohitaji
11. Ndivyo au sivyo: Unapaswa kula kiamshakinywa kikubwa sana siku ya mtihani.
    Sivyo—unapaswa kula kiamshakinywa kinachofaa, lakini si kingi zaidi kuliko unachokula kawaida.
12. Taja mikakati miwili muhimu ya kutumia wakati wa jaribio.
    Yoyote miwili kati ya ifuatayo: kuangalia jaribio zima kabla hujaanza, kupima muda (kulingana na thamani za hoja), kusoma maelezo kwa makini, kusoma kila swali kwa makini, kutazama muda na kujipima, kuchorea mduara maswali magumu na urudi kwayo
13. Tajaza mkakati mmoja wa kupunguza wasiwasi.
    Yoyote kati ya ifuatayo: jitayarishe vyema, pumua kwa ndani zaidi, fikiria kuhusu eneo tulivu

© 2018 Overcoming Obstacles

Msongo wa mawazo au La?

Mazungumzo yafuatayo yana majukumu matatu:

- **Mwalimu**
- **Eddie**
- **Dominique**

Jifunze mazungumzo mara kadhaa kabla ya kuyaigiza mbele ya darasa.

(Kwa takribani sekunde 30, wanafunzi wawili wanakaa kwenye madawati mbele ya darasa. Eddie anapitia karatasi upesi, akijaribu kukariri jaribio historia. Dominique anakaa kwa utulivu na kuonekana asiyekuwa na wasiwasi, labda akisoma kitabu. Mwalimu anaingia chumbani na kutembea hadi kwenye dawati lake kwenye kona, akizungumza huku akitembea.)

Mwalimu: Sawa wanafunzi, sasa ni wakati wa jaribio lenu la historia. Ninawahitaji mwondoe kila kitu kwenye madawati yenu.

Eddie: (Bado akipitiapitia, kwake mwenyewe) Subiri kidogo...Sawa, nani aliyekuwa rais wakati wa Great Depression?

Mwalimu: Eddie, unamsikia? Ni wakati wa jaribio. Tafadhali ondoa kila kitu kwenye dawati lako. (Mwalimu anaanza kupanga baadhi ya karatasi.)

Dominique: (kwa Eddie) Hujambo, una wasiwasi wa nini? Jaribio hili litakuwa rahisi sana!

Eddie: Unamaanisha nini kwamba litakuwa rahisi? Ninahitaji angalau B katika darasa hili ili kustahiki kucheza mwaka huu na nisipofanya vyema kwenye jaribio hili, sitaipata kamwe.

Dominique: Ninahitaji kupata alama nzuri katika darasa hili pia. Hili ni hitaji muhimu kwa chuo ninachotanga kuingia. Lakini huonekani kuwa na wasiwasi kulihusu.

Mwalimu: (kumakinikia wanafunzi) Darasa, Siwezi kuanza jaribio hadi madawati yenu yasafishwe.

Dominique: (kwa Eddie) Jitahidi! Ninataka kuanza!

(Eddie anaangalia juu akiwa na hali ya wasiwasi.)

© 2018 Overcoming Obstacles

Hali Zenye Msongo wa Akili.

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Sehemu ya Sita: Stadi za Shule na Zaidi

analojia: Usawa kati ya vitu ambavyo husemekana kuwa tofauti.

hariri: Ili kutayarisha matini yaliyoandikwa kwa ajili ya uchapishaji au wasilisho kwa kurekebisha, kusahihisha au kuasili.

kumbukumbu: Kifaa kama vile fomula au wizani, kinachotumiwa kusaidia kukumbuka taarifa.

lugha: Kuhusu lugha.

mada: Mada ya majadiliano; wazo msingi au muhimu.

mantiki: Kulingana na taarifa, matukio, au hali za awali au zinazojulikana; inayofaa.

mswada wa kwanza: Toleo la kwanza la nyenzo za maandishi ambalo mwandishi anaweka mawazo na mapendekezo yake makuu.

mswada wa mwisho: Toleo la mwisho la nyenzo za maandishi ambalo mbinu zote kama vile hijai, uakifishaji na sarufi huboreshwa.

umesahihishwa: Ili kupitia na kusahihisha maandishi hadi makosa ya hijai, sarufi na uakifishaji vinarekebishwa.

usumbufu: Uchachawizaji wa akili.

utangamano: Kuhusiana na, kutokea miongoni mwa, au kuhusisha watu kadhaa.

utumiaji wa mwili: Kuwa na au kutegemea mwondoko; kutumika.

ya anga: Ya au kuhusu jinsi vitu vinavyohusiana na anga.

© 2018 Overcoming Obstacles

Wakati Halisi

Kwa wiki moja, rekodi kiwango cha muda uliotumia kwenye kila shughuli unayofanya. Andika kazi za baada ya shule au za muda wa ziada, michezo au uraibu mwingine, kazi za nyumbani, kusoma kwa raha, kuzungumza kwenye simu, tarehe na kadhalika.

SIKU:	SIKU:	SIKU:	SIKU:	SIKU:	SIKU:	SIKU:
asubuhi:	asubuhi:	asubuhi:	asubuhi:	asubuhi:	asubuhi:	asubuhi:
alasiri:	alasiri:	alasiri:	alasiri:	alasiri:	alasiri:	alasiri:
jioni:	jioni:	jioni:	jioni:	jioni:	jioni:	jioni:
JUMLA: dakika/saa	JUMLA: dakika/saa	JUMLA: dakika/saa	JUMLA: dakika/saa	JUMLA: dakika/saa	JUMLA: dakika/saa	JUMLA: dakika/saa
kulala:	kulala:	kulala:	kulala:	kulala:	kulala:	kulala:
shule:	shule:	shule:	shule:	shule:	shule:	shule:
kula:	kula:	kula:	kula:	kula:	kula:	kula:
TV:	TV:	TV:	TV:	TV:	TV:	TV:
simu:	simu:	simu:	simu:	simu:	simu:	simu:
shughuli nyingine:	shughuli nyingine:	shughuli nyingine:	shughuli nyingine:	shughuli nyingine:	shughuli nyingine:	shughuli nyingine:
________	________	________	________	________	________	________
________	________	________	________	________	________	________
________	________	________	________	________	________	________
________	________	________	________	________	________	________
________	________	________	________	________	________	________

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Jumla ya wakati halisi

Kuna saa 168 kwa wiki. Hivi ndivyo ninavyotumia wakati angu:

kulala: ____________________ shughuli nyingine:

shule: ____________________ ____________________

kula: ____________________ ____________________

kutazama TV: ____________________ ____________________

kuzungumza kwenye simu: ____________________ ____________________

SHUGHULI TANO BORA NINAZOPENDA:

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________
4. ____________________
5. ____________________

MITINDO YA MAFUNZO (Kwa mwalimu: Hifadhi kwa ajili ya sehemu ya 3.)

Kata kila mtindo wa mafunzo. Ibane chini ya kategoria sahihi ya stadi kwenye karatasi ya shughuli ya "Stadi".

Riadha, Mwili	Muziki	Kuona, Kisanii	Hisabati, Mantiki	Maneno, Lugha	Jamii, Utangamano	Jamii, Akilini
Riadha, Mwili	Muziki	Kuona, Kisanii	Hisabati, Mantiki	Maneno, Lugha	Jamii, Utangamano	Jamii, Akilini
Riadha, Mwili	Muziki	Kuona, Kisanii	Hisabati, Mantiki	Maneno, Lugha	Jamii, Utangamano	Jamii, Akilini

OVERCOMING OBSTACLES®
© 2018 Overcoming Obstacles

Stadi

Chagua shughuli zako tatu unazozipenda. Orodhesha stadi zinazohitajika kwa kila moja hapa chini.

Shughuli: Stadi:	Shughuli: Stadi:	Shughuli: Stadi:

Orodhesha stadi iliyo hapo juu chini ya kichwa kinachofaa hapa chini. Hesabu idadi ya stadi na uandike jumla chini ya kila kisanduku.

WATU (au WANYAMA)	MAMBO	TAARIFA
Mtindo wa Mafunzo:	Mtindo wa Mafunzo:	Mtindo wa Mafunzo:

JUMLA: ________ JUMLA: ________ JUMLA: ________

Kwa stadi nilizo nazo, ninaweza kufurahia kazi au taaluma kwa kufanya kazi na ________
____

OVERCOMING OBSTACLES®
© 2018 Overcoming Obstacles

Vikundi Vitatu vya Stadi, Kazi nyingi

A. Watu (au Wanyama)	B. Mambo	C. Taarifa
• kusaidia au kutunza kwa ajili ya	• kukarabati	• kupanga
• kuburudisha	• kushughulikia magari	• kuunda
• kufunza	• kutumia zana	• kusanifu
• kufunza	• kufanya kazi kwenye mazingira	• kutayarisha
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________
Kazi	Kazi	Kazi
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________
• ____________	• ____________	• ____________

© 2018 Overcoming Obstacles

Tunafanya Kazi

Wakati wa ziada, baada ya shule, kazi za wikendi	Jinsi nilivyopata kazi	Jinsi nilivyotafuta kazi	Stadi ninazotumia kazini
1.			
2.			
3.			

Kamilisha sentensi hizi za mojawapo ya kazi zilizo hapo juu:

Stadi nilizotumia wakati nilipokuwa nikifanya kazi nikiwa

____________________________ imejumuishwa ____________________________,

____________________________, na ____________________________.

Niligundua kuwa ____________________________ ikiwa ningefahamu zaidi kuhusu

____________________________.

Maarifa ya ziada niliyohitaji yanaweza kupatikana ____________________________.

© 2018 Overcoming Obstacles

Ikiwa Unaweza Kusoma Hii

Ufupisho	Maana
EOE	mwajiri wa nafasi sawa
FT	kutwa nzima
PT	wakati wa ziada
expd. au exp.	mwenye tajiriba/tajiriba
req. au req'd	inahitajika
wpm	maneno kwa kila dakika (unayoweza kucharaza kwa usahihi)
/saa.	kwa saa
BA	shahada ya sanaa
BA	shahada ya sayansi
Immed	haraka
sal	mshahara
attn	tahadhari
pls	tafadhali
prfd	pendelea
sks	stadi
grt	bora
______	______________________________
______	______________________________
______	______________________________
______	______________________________
______	______________________________
______	______________________________

© 2018 Overcoming Obstacles

Tovuti ya Kampuni

OVERCOMING OBSTACLES®

KARIBU: Huu ni utangulizi rahisi wa kile ambacho kampuni inakifanya.

Karibu

MUHTASARI WA KUKABILIANA NA VIZUIZI: Haya ni maelezo ya kina zaidi kuhusu kampuni, historia yake na mipango na huduma zake.

Muhtasari wa Kukabiliana na Vizuizi

KUKABILIANA NA VIZUIZI: Ukurasa huu wa tovuti unaorodhesha manufaa ya mpango, unatoa majibu ya maswali yanayoulizwa sana na kuruhusu watazamaji kusoma masomo machache ya Kukabiliana na Vizuizi.

Kukabiliana na Vizuizi

MAFANIKIO YA WANAFUNI: Hapa unaweza kusoma hadithi fupi na manukuu kutoka kwa na kuhusu wanafunzi ambao wameshiriki katika Kukabiliana na Vizuizi.

Mafanikio ya Wanafunzi

Bodi ya Wakurugenzi na Washauri

BODI YA WAKURUGENZI NA WASHAURI: Hii ni orodha ya watu wanaodhamini Kukabiliana na Vizuizi kwa njia mbaimbali.

TUZO za Mafanikio: Watu waliofaulu kuweka malengo, walioonyesha stadi bora za mawasiliano na kufanya maamuzi bora wanathaminiwa kwenye chajio chetu cha Tuzo za Mafanikio za kila mwaka.

Tuzo za Mafanikio

Wasiliana Nasi na Ushiriki

WASILIANA NASI NA UJIHUSISHE: Hapa ndipo utakapopata anwani na nambari ya simu ya shirika na njia za kujihusisha.

2011 Jamii ya Msingi wa Elimu
Haki zote zimehifadhiwa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Tunaweza kuzungumza?

MIMI: Hujambo, ________________________________.

MWANAMAPOKEZI: Ni nani anayepiga simu?

MIMI: Jina langu ni ________________________________.

MWANAMAPOKEZI: Hili linahusu nini?

MIMI: Mimi ni mwanafunzi katika __________________________. Darasa langu linajifunza kuhusu taaluma mbalimbali. Ningependa kuhoji ______________________________ kuhusu kazi anayoifanya. Je, ___________________________ atapata muda wa dakika 10 au 15 ili kukutana nami?

MWANAMAPOKEZI: Tafadhali subiri.

MHOJIWA: Hujambo. Huyu ni ________________________________.

MIMI: Hujambo. Jina langu ni ________________________________. Mimi ni mwanafunzi katika _______________________. Darasa langu linajifunza kuhusu taaluma mbalimbali. Ningependa kukuhoji kuhusu kazi yako. Je, utapata muda wa dakika 10 au 15 ili kukutana nami?

MHOJIWA: Ninakuona kwenye ________________________________ at ________________________________. Muda huo unafaa?

MIMI: Ndiyo. Asante sana. Ninatarajia kukutana nawe mnamo ______ saa ______.

AU

MHOJIWA: Samahani, lakini sitakuwa mjini wiki mbili zijazo. Naomba Kukuhamisha had kwa mwenzangu, __________________________. Anaweza kukusaidia.

MIMI: Asante sana.

© 2018 Overcoming Obstacles

barua ya shukrani

[tarehe]

[jina]
[kampuni]
[anwani]

Mpendwa ___________________________________,

Asante kwa kuchukua muda kukutana nami kwenye ________________________
Nimefurahia kusikia kuhusu ____

Nilitamani sana kufahamu kuwa ____
____
____

Nimefurahia sana kukutana nawe na kujifunza mengi kuhusu ________________
Asante tena kwa muda wako.

Wako mwaminifu,
[sahihi]
[jina lililocharazwa]

© 2018 Overcoming Obstacles

Utafiti wa Chuo

Shule za Ufundi	Vyuo vya Jamii	Vyuo/Vyuo Vikuu vya Miaka Minne
Jina: Matini:	Jina: Matini:	Jina: Matini:
Jina: Matini:	Jina: Matini:	Jina: Matini:
Jina: Matini:	Jina: Matini:	Jina: Matini:

© 2018 Overcoming Obstacles

kupunguza uwanja

CHUO A: ____________________ Mafundisho: $ __________ kwa kila mkopo Gharama ya ________ shahada: $ ____________________ Eneo: Mahitaji: Taarifa Nyingine:	CHUO CHA B: ____________________ Mafundisho: $ __________ kwa kila mkopo Gharama ya ________ shahada: $ ____________________ Eneo: Mahitaji: Taarifa Nyingine:	CHUO CHA C: ____________________ Mafundisho: $ __________ kwa kila mkopo Gharama ya _____ shahada: $ ____________________ Eneo: Mahitaji: Taarifa Nyingine:

© 2018 Overcoming Obstacles

Maandalizi ya Chuo

DARAJA LA 9	DARAJA LA 10	DARAJA LA 11	DARAJA LA 12
Kiingereza: ________	Kiingereza: ________	Kiingereza: ______	Kiingereza: ______
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
Hisabati: __________	Hisabati: __________	Hisabati: ________	Hisabati: ________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
Historia: __________	Historia: __________	Historia: ________	Historia: ________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
Sayansi: __________	Sayansi: __________	Sayansi: __________	Sayansi: ________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
Lugha ya Kigeni: ________________	Lugha ya Kigeni: ________________	Lugha ya Kigeni: ________________	Lugha ya Kigeni: ________________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
Sanaa (Kuona na Kuigiza): ________________	Sanaa (Kuona na Kuigiza): ________________	Sanaa (Kuona na Kuigiza): ________________	Sanaa (Kuona na Kuigiza): ________________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
Kozi za hiari/nyingine ________________	Kozi za hiari/nyingine ________________	Kozi za hiari/nyingine ________________	Kozi za hiari/nyingine ________________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___
________________	________________	________________	________________
Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___	Daraja: ___

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Bronx roots Still nurture Career Paths

na david gonzalez

Wakati Louis J. Cappelli alipohitimu kutoka William H. Taft High School mwaka wa 1949, alianza kufanya kile ambacho marafiki zake wengi katika Bronx wasingeweza kufanya. Kulikuwepo na mdororo wa uchumi na kazi zikawa chache. Alitembea kutoka nyumbani kwake huko Courtlandt Avenue na 160th Street, kwenye Park Avenue na kuenda kuvinjari kwenye Morris Avenue na 165th, ambapo kivutio kikubwa siku fulani kilikuwa kutazama barabara ikitembelewa.

"Hamna kati yetu aliyekuwa akifanya kai," alisema. "Tulikuwa na wakati mzuri kuvinjari pembeni, kucheza mpira wa kamari, kusikiliza muziki na kuenda kutazama filamu. Tulipata dola kadhaa kwa kuwasilisha bidhaa zilizoagizwa."

Kisha tukapata agizo jingine

"Baba yangu alisema, 'Louie, tafuta kazi,'" Bw. Cappelli alisema. "Baba yangu alihitajika kuniambia mara moja tu." Kwa hivyo Louie alivaa suti ya mahafali ya shule yake ya upili, , akanunua gazeti la New York Times na kuangalia sehemu ya matangazo maalum chini ya "Office Boy," kwa sababu "ndicho nilichodhani ningeweza kufanya."

Tangazo moja lilimwelekeza kwenye Standard Factors Corporation.

"Nilipewa kazi papo hapo," akasema. "Nilianza kufanya kazi siku iyo hiyo. Na nimekuwa hapa tangu siku hiyo."

Amewahi. Louie, mtoto wa kiume wa muuza barafu, ametembea kutoka kona ya barabarani hadi ofisi ya kona kama mwenyekiti na afisa mkuu mtendaji wa Sterling Bancorp, mrithi wa Standard Factors. Safari yake ya miaka 50 ilimwacha akiwa mwingi wa shukrani kwa baraka nyingi za maisha, kuanzia na maadili ya kazi ya wazazi wake. Kwa hivyo, anapoenda kwenye ofisi yake ya Park Avenue, anakumbuka kuwa barabara ya kaskazini inafika kwenye mtaa wake wa zamani.

"Sikuwahi kusahau ninapotoka," alisema. "Mimi huwaambia wenzangu, unapojiangalia kwenye kioo, usijidanganye kujihusu. Usijaribu kuwa kitu kingine."

Wakati fulani wengine walipomwambia asahau kuhusu kuwa kitu kingine. Anakubali kuwa mwanafunzi wa kadri, ambaye wakati mwingine alikuwa mfidhuli kwa walimu wake. Wakati fulani, familia yake iliishi Morris Avenue na 162nd Street, near Yankee Stadium….

Baba yake, Peter, aliyekuja Marekani akiwa kijana, akikokota vipande vya barafu. Ingawa hakuwa na elimu, alihifadhi hesabu zake akilini. Aliwafunza watoto wake umuhimu wa kuheshimu familia na jamii. Kaka wawili na dada wa Bw. Cappelli walimfunza thamani ya elimu na kumhimiza kupata stashahada ya elimu kutoka Taft, badala ya kuenda kwenye shule za ufundi ambazo marafiki zake walienda.

Alipata wadhifa wa benkini alipokuwa akisomea shahada kutoka City Colllege usiku. Alisomea uhasibu, taaluma ambayo anaiheshimu sana. Nambari zilizo kwenye laha, anasema, zinaelezea biashara na watu wanaozifanyia kazi, ikiwemo benki yake. Alisema kuwa anahisi kuwawajibikia kwa sababu wakati fulani katika taaluma yake, alifanya kazi wanayoifanya.

"Nimekuwa kwenye nyadhifa nyingi, hivyo ninaelewa ilivyo. Sikutoka kwenye Chuo Kikuu cha Biashara cha Harvard na kuanza nikiwa makamu wa raisi...

"Ukiwa mwerevu sana," alisema. "Si bahati. Ni wakati. Unahitajika kuwa katika kituo wakati unaofaa."

© 2018 Overcoming Obstacles

Bronx roots Still nurture Career Paths

na david gonzalez

Au darasa. Miaka michache iliyopita alikuwa Mwalimu Mkuu wa Day at Taft High School….Katika darasa la mwaka wa pili chuoni, Noemi Cruz alisikiliza hadithi yake ya mafanikio ya shirika.

“Ninaweza kupata vipi kazi kwenye benki yako?” aliuliza, huku akifanya utani kidogo.

Alimwajiri. Alianza kufanya kazi majira ya joto na kuendelea baada ya kuhitimu. Sasa ni msimamizi msaidizi, akifanya kazi kutwa huku akienda Chuo Kikuu cha New York usiku, kwa udhamini wa benki.

“Ninataka kubaki hapa,” alisema. “Ninatumai nitaipata ofisi yake....”

“Ninamwelewa,” alisema. Alialika vidole vyake. “Kwa jinsi hiyo, ninamwelewa.”

Makala haya yamedondolewa na kuchapishwa upya kutoka New York Times, tarehe 8 Mei, 1999.

© 2018 Overcoming Obstacles

Maombi ya A+

Jibu maswali yote kwa kina.	Andika au charaza vizuri.
Sahihisha na urekebishe.	Tia alama makataa kwenye kalenda.
Soma tena ombi kabla ya kutuma. Hakikisha kuwa sahihi muhimu na ada ya ombi zimeambatishwa.	Zingatia kuwasilisha nyenzo za ziada zinazoonyesha uraibu au mikusanyiko ya muda mrefu, elezea kazi ya wakati wa ziada, jumuisha rekodi ya sauti au video ya muziki asilia au maigizo ya densi, au yenye ushairi au maandishi yaliyochapishwa.
Soma ombi lote.	Nakili mswada wako wa mwisho.
Andika barua ya maelezo mafupi inayorejelea nguvu fulani au inayofafanua hali ambayo ombi halikuangazia.	Toa nakala za ombi la miswada ya awali.
Fuata maelekeo kwa makini.	Panga kujipa muda wa kutosha ili kukamilisha kila ombi.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kipangaji cha Ombi la Chuo

Maelekezo: Andika jina la moja ya machaguo yako bora ya chuo katika kila safu. Jaza tarehe unapokamilisha kila hatua.

HATUA ZA OMBI	CHUO:	CHUO:	CHUO:
Ombi limeombwa			
Ombi limepokelewa			
*TAREHE YA OMBI KUHITAJIKA			
Data ya binafsi imejazwa			
Data ya elimu imejazwa			
Taarifa ya jaribio imejazwa			
Taarifa ya familia imejazwa			
Shahada za heshima, shughuli za nje ya darasa zimejazwa			
Tajiriba ya kazi imejazwa			
Mswada wa mtungo mfupi 1			
umekaguliwa			
wa mwisho			
Muhtasari wa taarifa ya binafsi			
mswada wa 1			
mswada wa 1 umekaguliwa			
mswada wa 2			
mswada wa 2 umekaguliwa			
mswada wa 3			
mswada wa 3 umekaguliwa			
mswada wa mwisho			
umesahihishwa			
umekamilishwa			
OMBI LIMETUMWA			

© 2018 Overcoming Obstacles

Tuma Ombi Mwenyewe

Every night this fall, Jenna Arnold, miaka 17, alifanya mazoezi ya muziki wake wa shule ya upili. Lakini kila Jenna alipokuwa na muda wa ziada, alishughulikia hadithi ya maisha yake. Mwanafunzi wa mwaka wa nne kutoka Elkins Park, Pa, hataki kuwa mwandishi—anatumai kwamba siku moja atakuwa msanifu mandhari. Lakini ili kutimiza lengo lake, alijua kuwa alihitajika kuboresha mtungo mmoja muhimu sana.

Kama mamilioni ya wanafunzi wa mwaka wa nne wa chuoni, Jenna anahitajika kuwavutia maafisa wa elimu wa usajili kwa alama zake, alama za SAT, shughuli—na mtungo wa binafsi. "Ndiyo sehemu tu ya ombi unayohitajika kujieleza na kuwaambia kukuhusu," asema Josh Berezin, miaka 19, wa Shaker Heights, Ohio, aliyeufanya mtungo uliomsaidia kuingia katika Chuo Kikuu cha Yale kuwa kitabu cha Getting into Yale ($14, Hyperion). "Ni fursa yako kuwa mbunifu."

Lakini hilo linaweza kuwa gumu ikiwa hujafanya mazoezi mengi ya kuandika.

Parke Muth, msaidizi mkuu wa kitivo cha usajili kwenye Chuo Kikuu cha Virginia, ameona mitungo mingi sana bora—na isiyo bora. "Mojawapo ya matatizo makubwa nu ukosefu wa mwelekeo," asema. "Watu wanadhani kuwa lazima wabuni mada kubwa sana kama vile, uavyaji mimba Mashariki ya Kati. Hilo ni kubwa mno."

Ili kukusaidia kupata mwelekeo, angalia vidokezo hivi kutoka kwa Muth, Jenna na Josh:

• **Fikiria kidogo.** Chagua mada inayokuruhusu kuandika kwa mtazamo wa binafsi na kutumia maelezo mahususi. Jenna aliangazia ugonjwa usio wa kawaida, alopecia areata, unaosababisha upara. "Hapo, nilikuwa nikijaribu kuishi maisha ya kawaida na kutaka kuchumbiana na wavulana," asema "Na nilihofia kila mara kuhusu wigi yangu kudondoka." Jenna alichagua tukio moja la kiwewe kuelezea—wakati rafiki alipogonga wigi yake bila kukusudia.

"Nilihisi wigi yangu ikiteleza nyuma ya kichwa changu, kama chokoleti ikibingirika kwenye barafu. Hofu yangu kubwa ilidhihirika; nilifichulika. Juani, nje, siri yangu iliwekwa wazi, kwani kulikuwa na viraka vichache vya nywele vilivyoslia kwenye kichwa changu."

• **Andika kwa uwazi.** Na uache kitendo kitiririke kawaida. Hivi ndivyo Josh alivyojieleza uwanjani:

"Hata wakati mwingine ninaanza kucheka. Nikiwa na futi 5 na inchi 8, huku nikiwa nimezungukwa na washika vibendera wenzangu wa upinzani, ambao wana futi 6 na inchi 2. Lazima yawe mandhari ya kuona. Mimi, kwenye umati wa watu, nikijitahidi kurudi karibu
na mchezaji, au kujinyosha kwa ncha za vidole vyangu vya miguu, kung`ang`ana kujua anachokisema."

• **Kuwa tayari kufanya uamuzi mzito.** Baadhi ya watuma maombi huambatisha vibonzo, uandike hati za filamu au kupuuza swali na kufanya mambo wanayopenda.

"Bila shaka, unaweza kufeli vibaya sana pia," asema Muth. "Mtu ambaye si mwandishi sugu hapaswi kufanya uamuzi mzito."

Lakini wakati mwingine hatari huwa na matunda makubwa. Mwandishi Josh anasema kwamba hakuwahi kudhani kuwa angekuwa mwandishi. "Ushauri pekee ninaoweza kufikiria ni kujiamini," asema. "Inaonekana kuwa upuzi na jambo lililopitwa na wakati na kila kitu, lakini hiyo ndiyo njia tu ya jambo hilo kuwa zuri."

—Joseph D'Agnese

*Imechapisha tena kwa ruhusa kutoka jarida la *React*. Hakimiliki 1998, Advance Magazine Publications, Inc.
Hutumia: Mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga, au mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. *Jarida la React* linatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kutafakari mada

Andika wazo moja katika kila kisanduku.

Uhusiano wa Binafsi na Vishawishi	Hali za Maisha	Sifa za Binafsi

© 2018 Overcoming Obstacles

Pesa Hizi Hapa

Jina la mpango: ________________________________

Maelezo ya mpango:	
Kile unachopaswa kuwa ili kustahiki:	
Unachopaswa kufanya ukiwa shuleni:	
Pesa au kiwango cha mkopo au ruzuku:	
Malipo mengine yanaanza kama ifuatavyo:	
Jinsi ya kutuma ombi:	
Wakati wa kutuma ombi:	
Matini:	

© 2018 Overcoming Obstacles

Taarifa ya madhumuni ya elimu/uzingatiaji wa usajili

Ninathibitisha kuwa fedha zozote zinazopokelewa chini ya Pell Grant, Supplemental Educational Opportunity Grant, College Work-Study, Perkins/Stafford Loan, Supplemental Loans for Students, au Parent Loans for Undergraduate Students zitatumiwa kwa gharama zinazohusiana na au mahudhurio yanayoendelea kwenye asasi iliyo hapa chini. Pia ninaelewa kwamba ninawajibikia malipo mengine ya pesa zilizogawanywa za kiwango chochote cha malipo yaliyotolewa ambacho hakiwezi kusemekana kutimiza gharama za elimu zinazohusiana na mahudhurio kwenye asasi. Pesa za malipo kama hayo mengine zinaamuliwa kwa msingi wa vigezo vilivyowekwa na Waziri wa Elimu wa Marekani.

Ninathibitisha kwamba kwa ufahamu wangu kamili, sidaiwi malipo mengine ya Pell Grant, Supplemental Educational Opportunity Grant au State Student Incentive Grant iliyopokelewa awali kwa ajili ya masomo kwenye asasi yoyote. Kwa ufahamu wangu kamili, sijakwepa kulipa Perkins/Stafford Student Loan wala Parent Loan for Undergraduate Students.

___ Ninathibitisha kwamba nimesajiliwa na Selective Service.
au
___ Ninathibitisha kuwa SIHITAJIKI kusajiliwa na Selective Service kwa sababu
- ___ Sijafikisha miaka kumi na minane
- ___ Mimi ni wa kike.
- ___ Niko katika Huduma za Jeshi kwenye wajibu wa mara kwa mara. (Wanachama wa National Guard na Reserves hawachukuliwi kuwa na wajibu wa mara kwa mara.)
- ___ Mimi ni mwanachama wa kudumu wa Trust Territory wa Pacific Islands au Northern Mariana Islands.

Ilani: Hutapokea msaada wa fedha wa Title IV isipokuwa ukamilishe taarifa na, ikihitajika, uthibitishe kuwa umesajiliwa na Selective Service. Ukidanganya kuwa umesajiliwa au kwamba huhitajiki kujisajili, unaweza kutozwa faini, kufungwa jela, au vyote viwili.

Ninathibitisha kuwa taarifa iliyo katika ombi hii ni ya kweli na kamilifu. Nitaarifu Director of Financial Aid kuhusu mabadiliko yoyote katika hali ya fedha ya familia yangu kwa njia ya maandishi.

ONYO: Ukitoa taarifa ya uwongo au kupotosha maksudi kwenye fomu hii, unaweza kutoza faini, kufungwa jela au vyote viwili.

______________________________ ______________
Sahihi Tarehe:

______________________________ ______________
Sahihi ya Mzazi au Mlezi Tarehe:

OVERCOMING OBSTACLES

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

sehemu ya Saba: Mpango wa elimu ya Chuo/Juu

bweni: Jengo ambalo wanafunzi huishi shuleni.

cheti: Cheti rasmi au utambulisho kuwa mwanafunzi amekamilisha kwa ufanisi kozi ya masomo; kitengo cha masomo.

chuo cha jamii: Vyuo ambavyo hutoa mafunzo ya shahada ya miaka miwili na kawaida huhitaji miaka miwili ya mafunzo ya siku nzima.

kitivo: Viwanja vya shule, chuo, chuo kikuu, au hospitali.

Kwa mujibu wa asasi: Kuwepo au kufanywa kwa mujibu wa asasi, hasa shule.

mafundisho: Ada ya mafunzo, haswa kwenye asasi rasmi ya kufundisha kama vile chuo.

Masomo mbalimbali: Kozi ya mafunzo ambayo yanajumuisha masomo mbalimbali, yanayowapa wanafunzi nyanja na taaluma tofauti.

masomo ya kazi: Mpango ambao wanafunzi hupokea pesa za mafundisho yao kwa kazi waliyofanyia chuo kikuu au chuo.

mbadala: Sehemu ya pili ya somo maalum, inayohitaji kozi au vyeti vichache kuliko msingi.

msingi: Uwanja wa masomo ambao mwanafunzi huchagua kujifunza kuwa mtaalamu.

Ombi la Kawaida: Fomu ya wastani ya ombi ambayo wanafunzi wa shule wanaweza kujaza mara moja na kutuma kwenye shule mbalimbali.

ruzuku: Zawad za pesa zisizohitaji kulipwa.

shahada ya miaka miwili: Shahada inayowasilishwa na chuo cha miaka miwili baada ya kozi ya mafunzo iliyoelezwa kukamilishwa kwa ufanisi.

shahada: Cheti cha elimu kinachotolewa na chuo au chuo kikuu kwa mwanafunzi ambaye amekamilish kozi ya masomo.

shahada: Shahada inayowasilishwa na chuo au chuo kikuu cha miaka minne baada ya kozi ya mafunzo iliyoelezwa kukamilishwa kwa ufanisi.

shule ya ufundi: Shule ambayo hutoa mafunzo katika stadi au sanaa maalum inayolenga ajira.

ufadhili wa masomo: Ruzuku ya msaada wa fedha inayopewa mwanafunzi, kwa madhumuni ya kuenda chuoni.

Vyuo anuwai: Kuhusu au kujumuisha vyuo viwili au zaidi

© 2018 Overcoming Obstacles

Matangazo

Waendeshaji wanahitajika mara moja tajiriba si muhimu. $8 kwa saa, muda mfupi piga simu 555-2899

Msimamizi Msaidizi, lazima awe na stadi bora za usimamizi, tajiriba ya miaka 3. 65 wpm, mwenye mpangilio, anayefahamu mradi $28,000 kwa mwaka + manufaa. wasiliana na Rhonda 555-2894

Mtaalamu wa Kompyuta Unahitajika kuwa na shahada. Lazima uwe na ufahamu wa MS Word, Excel, Intaneti. $40,000 kwa mwaka + manufaa 555-5757 uwezekano wa maendeleo

Mhudumu wa Jamii Shahada ya Chuoni Kufanya kazi na wakongwe. Stadi imara za mawasiliano na utangamano $32,000 kwa mwaka. + manufaa. Tuma wasifukazi kwa Personnel, Lockwood Hospital, 109 Main Ave. Mayville, MN.

Maelekezo: Kamilisha chati iliyo hapa chini kwa kuandika taarifa sahihi katika kila kisanduku.

	Stadi	Shule	Mshahara	Manufaa	Taaluma
Mwendeshaji					
Msimamizi Msaidizi					
Mtaalamu wa Kompyuta					
Mhudumu wa Jamii					

© 2018 Overcoming Obstacles

Uhitimu Wangu

Uhalisia wa Binafsi:

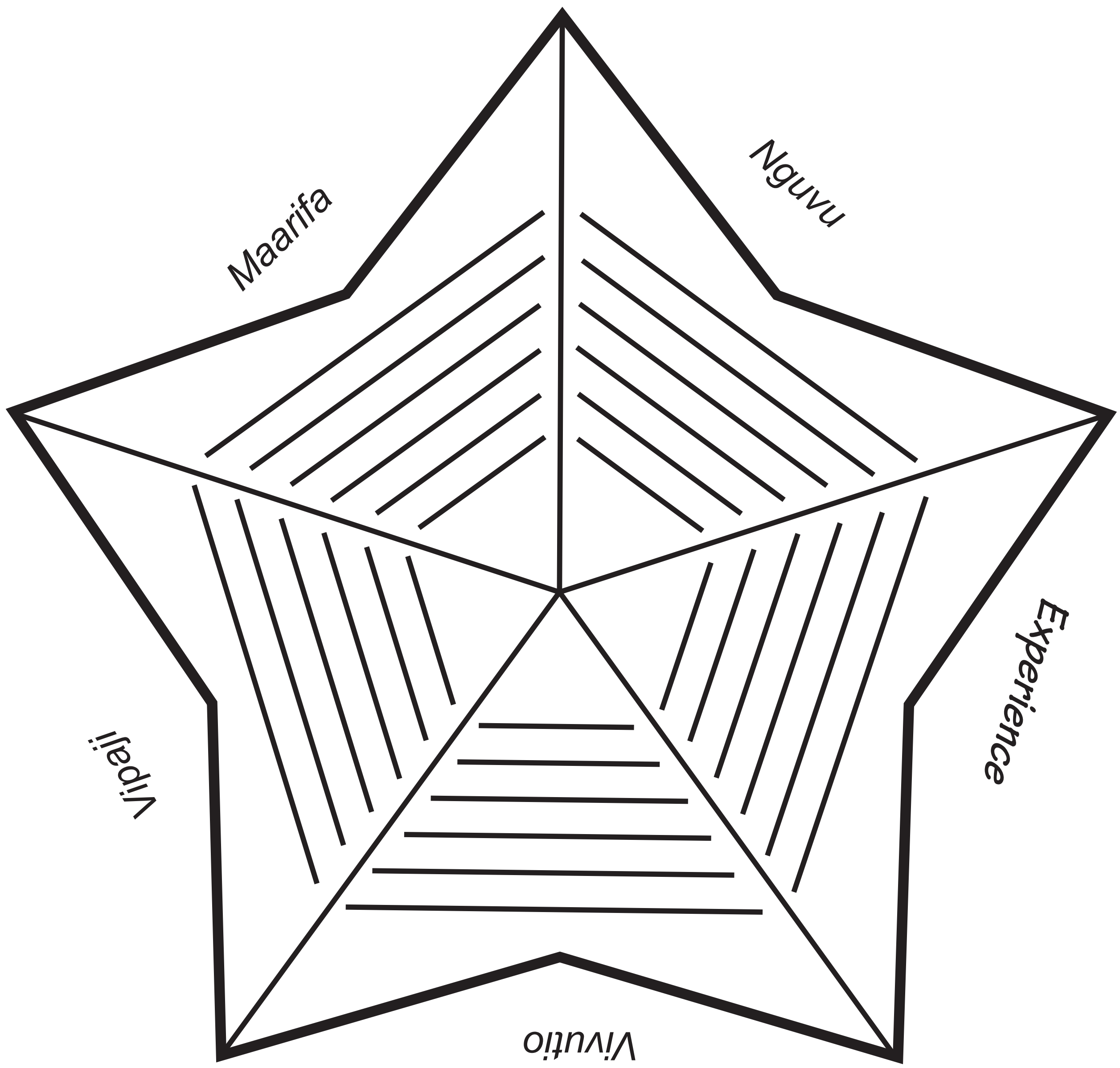

© 2018 Overcoming Obstacles

Usawa wa Kazi Bora

UHITIMU + **$ ____________** **MSHAHARA/MANUFAA** + **ENEO** +

MAZINGIRA − **MAMBO YENYE VIKWAZO** = **KAZI YANGU BORA** !

© 2018 Overcoming Obstacles

Ikubali Kazi Hii na Uipende

Vijana hawa wanne walizipata kazi hizi za kipekee majira ya joto. Siri yao ni nini?

Tony Ochoa, 18, Culver City, Calif.
Mkufunzi wa Majira ya Joto, Picha za Sony
Kazi: Tony alianza kufanya kazi kama mkufunzi katika idara ya muziki ya Sony alipokuwa na miaka 15 na hivi majuzi alipata kazi ya kudumu katika idara yake ya kompyuta. "Mimi husaidia kuhakikisha kuwa kompyuta zinazohifadhi nyaraka na uhuishaji wote wa Sony—kila kitu cha filamu kama vile *Men in Black* na *Godzilla*—zinafanya kazi."
Jinsi alivyoipata: Kupitia mshauri wake.
Je, anasoma hati? "Sisemi kitu."
Alichojifunza majira ya joto yaliyopita: $8 kwa saa.
Alichozifanyia: Alinunua gari. "Kwa kuwa sasa nimepata kazi ya kudumu, ninaweza kuanza kuweka akiba ya kuenda chuoni," anasema.
Ushauri: Endelea vivyo hivyo. "Nilipokuwa mgeni, hakuna aliyejua yule ambaye alikuwa akiwashughulikia watoto kupata kazi za majira ya joto, lakini sikukata tamaa. Nilimwuliza kila mtu na hatimaye kupata mshauri aliyenipa orodha ya kazi."

Patrick Cline, miaka 17, Cape May, NJ.
Mwokozi majini
Kazi: Lo!
Jinsi alivyoipata: Patrick aliwekwa katika majira mawili ya joto kama mwokozi majini mchanga (mpango wa kukutana mara mbili kwa wiki ili kufunza stadi msingi). Mwaka uliopita, alipita jaribio la makurutu la sehemu ya nne (haswa uogoleaji) ili kuwa mwokozi majini.
Mshahara atakaopata: Takribani $50 kwa siku.
Ushauri: Usiamini kila kitu unachokiona kwenye *Baywatch.* "Hata wakati hali ya hewa inanuka, mtu mmoja akiwa majini, lazima uwe kwenye ufuo. Nyakati nyingine huwa hakuna waokozi wengi. Nilipokuwa mtoto, nilidhani kuwa *Baywatch* ilikuwa bora, lakini sasa ninajua ni bandia."

Rena Shealey, miaka 16, Albany, Ga.
Mjenzi wa Nyumba, Makazi ya Binadamu
Kazi: "Nilikuwa kwenye kikundi cha watoto 25 walioenda Tennessee na kukaa wiki mbili nikijengea familia nyumba." Rena (linalotamkwa ren-AY) alifanya karibu kila kitu. "Niliweka kihami, nikasaidia kujenga baraza na kujaza mashimo katika yadi. Nilijitahidi."
Jinsi alivyoipata: Kupitia Kilabu ya Wavulana na Wasichana ya Albany.
Mshahara aliopata: Zilch—ilikuwa kazi ya kujitolea.
Sababu ya kazi hiyo kufaa: "Nilidhani nilikuwa nikienda kujifunza jinsi ya kujenga nyumba, lakini nilijifunza kuhusu utofauti. Kuliwepo wazungu, weusi na Walatino katika kikundi chetu na sote tulikuwa marafiki bora baada ya siku mbili hivi."
Ushauri: Usijali ikiwa hujawahi kuifanya. "Nilipowaambia marafiki zangu kwamba nilikuwa nikienda kujenga nyumba, walishangaa na kuuliza, 'Wewe? Haiwezekani.' Hawakuamini kuwa ningefanya hilo hadi niliporudi na kuwaonyesha picha!"

Katy Rowe, 17, Estes Park, Colo.
Mekanika, Rocky Mountain National Park
Kazi: Kudumisha magari ya bustani. "Gari likiharibika katika bustani, ninaenda kwenye timu ya wokozi."
Jinsi alivyoipata: "Sikudhani kuwa ningefanya hilo, lakini mwalimu wangu aliniambia nitume ombi."
Mshahara atakaopata: $8.25 kwa saa na alama mbili za shule.
Ushauri: Tuma ombi hata kama unadhani huna stadi. "Sijui chochote kuhusu magari, hivyo nitajifunza kila kitu kazini. Kwanza, nitafanya mambo rahisi, kama kubadilisha oili, kisha watanifunza jinsi ya kufanya marekebisho. Gari langu lina matatizo ya breki—sasa huenda nitaweza kuzirekebisha!"

—M.P. Dunlearvey

*Imechapisha tena kwa ruhusa kutoka jarida la *React*. Hakimiliki 1999, Advance Magazine Publications, Inc. Hutumia: Mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga, au mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. *Jarida la React* linatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Stadi Mtafsiri

TAJIRIBA/SHUGHULI > **STADI** = **STADI ZA KAZI**

1. Jaza katika kisanduku kidogo tajiriba au shughuli zako.
2. Orodhesha stadi unazotumia kutimiza shughuli hiyo katika kisanduku cha “Stadi”.
3. Stadi hizo zinaweza kutafsiriwa katika kisanduku cha “Stadi za Kazi”.

TAJIRIB/SHUGHULI > **STADI** = **STADI ZA KAZI**

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Wasifukazi A

Carlos DiSanto

925 Riverside Drive, Apartment #1F
San Diego, CA 90013
(619) 555-0485

Elimu:

Junior kwenye Carver High School
2008-2011 Timu ya Mahakama
2009-2011 Huduma ya Jamii

Shore Road Middle School, Darasa la 2008

Tajiriba:

Mauzo/Keshia
Haagen Dazs Stores, San Diego, CA; Aprili hadi Desemba 2010
Kuwajibikia huduma kwa wateja, sajili ya pesa, orodha ya bidhaa na udumishaji wa duka.

Msaidizi Jikoni
Kambi ya Majira ya Joto; 2010
Kusaidia katika maandalizi ya mlo kwa kambi nzima; kufanya kai kama mhudumu na msafishaji meza wa kiume.

Mwalimu/Mlezi
Familia mbalimbali; 2007-2010
Kuwajibikia malezi ya mtoto na kufunza hisabati familia mbalimbali zenye watoto wa umri wa miaka 1–9.

Stadi:

Maarifa ya kompyuta za binafsi na mpira wa kikapu. Msomaji mwenye uchu.

Warejelewa wanapatikana baada ya kuomba.

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Wasifukazi B

Amaya Adams

1 Liberty Plaza, Apartment #3
New York, NY 10025
(212) 555-7606

Tajiriba:

5/11–8/11 Mkufunzi wa Vijana Majira ya Joto
Central Park Conservancy, NY, NY
Kufanya kazi kama mwanachama wa timu ya mazingira kwa usindikaji na miradi ya urembeshaji katika Central Park.

4/10–12/10 Mauo/Keshia
Haagen Dazs Stores, NY, NY
Kuwajibikia huduma kwa wateja, sajili ya pesa, orodha ya bidhaa na udumishaji wa duka.

6/10–9/10 Msaidizi wa Jikoni
Kambi ya Majira ya Joto, NY, NY
Kusaidia katika maandalizi ya mlo kwa kambi nzima; kufanya kai kama mhudumu na msafishaji meza wa kike.

1/07–3/10 Msaidizi/Mlezi
Kuwajibikia malezi ya mtoto na kufunza hisabati familia mbalimbali zenye watoto wa umri wa miaka 1 hadi 9.

Elimu: Dalton High School
Timu ya wanwake wa mpira wa kikapu wa chuo kikuu, miaka 3
(Nahodha mwenza mteule; Tuo ya GISAL All-Star Team MVP)
Timu ya soka ya wanawake ya chuo kikuu, miaka 2

P. S. 175, Darasa la 2008

Stadi: Ufahamu wa PC, tajiriba ya kupiga picha/chumba cha kuoshea picha, gitaa na michezo mbalimbali.

Warejelewa wanapatikana baada ya kuomba.

© 2018 Overcoming Obstacles

Wasifukazi Wangu

Jina

Barabara

Jiji, Jimbo, Zip

Simu

ELIMU/STADI

TAJIRIBA YA KAZI/STADI

STADI/URAIBU/VIVUTIO MAALUM

WAREJELEWA

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Barua ya Maelezo Mafupi

1347 Regata Drive
Georgetown, RI 02931

Tarehe 15 Mei, 2011

Bi. Beverly Johnson
Msimamizi
Cortland Pharmacy
233 Jones Street
Georgetown, RI 02931

Mpendwa Bi. Johnson:

Kwa mujibu wa tangao lenu la hivi majuzi katika *Ledger*, ninatuma ombi la nafasi ya karani wa wikendi. Nimejumuisa wasifukazi wangu ili kukupa taarifa kuhusu stadi zangu za kufanya kazi na watu.

Tajiriba zilizoniandaa kwa nafasi hii ni pamoja na kazi yangu ya sasa Flagman's Sporting Goods, ambapo nimefanya kazi nikiwa keshia kwa mwaka mmoja nikitoa usaidizi kwa wateja na huduma bora. Pia ninajitolea kwenye hospitali ya jamii, hivyo ninafahamu majina ya dawa.

Ninavutiwa na taaluma ya baadaye ya matibabu. Kufanya kazi kwenye Cortland Pharmacy kutanipa nafasi ya kupata maarifa kwenye uwanja huo. Mvuto wangu mkubwa katika matibabu pia kutafaa duka lako.

Nitawasiliana nawe mapema wiki ijayo ili kujadili wakati bora wa kukutana. Ikiwa una maswali yoyote, unaweza kuwasiliana nami kwa nambari (401) 555-5656. Asante kwa muda wako na ninatarajia kuzungumza nawe hivi karibuni.

Wako mwaminifu,

Jason Washington

Jason Washington

© 2018 Overcoming Obstacles

Barua Yako ya Maelezo Mafupi

____
Anwani yako

____
Jiji, jimbo, zip yako

____
Tarehe

____
Jina

____
Cheo

____
Anwani

____
Jiji, Jimbo, Msimbo wa Zip

Mpendwa ____________,

Ninatuma ombi la ____

____

____

____

Tajiriba ambazo zimeniandaa kwa kazi hii ni pamoja na ______________

____

____

____

Nitawasiliana nawe ____

____

____

____

Wako mwaminifu,

____
Sahihi

____
Jina lako

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

Sehemu ya Nane: Mpango wa Kazi

fonti: Kamilisha aina ya uchapishaji wa mtindo maalum.

hitaji: Kitu kinachohitaji au muhimu kama sharti ya kwanza.

kipaji: Uwezo wa kuzaliwa nao kama vile kujifunza; talanta.

manufaa: Haki zilizopo kwenye makubaliano ya ajira, kama vile bima ya matibabu na meno.

mnasihi: Mshauri au mwalimu mwenye busara na wa kuaminika.

mrejelewa: 1. Mtu ambaye ana uwezo wa kumpendekeza mwingine au kuhakikisha ufaafu wake wa kufanya kazi. 2. Taarifa kuhusu uhitimu, sifa na uaminifu wa mtu.

mtuma ombi: Anayetuma maombi ya kazi.

muundo: Mpangilio wa data kwa ajili ya kuhifadhi au kuonyesha.

uhitimu: Ubora, uwezo, au mafanikio yanayomfanya mtu kufaa kwa nafasi au jukumu fulani.

wafanyakazi: Kundi la watu walioajiriwa na au wanaofanya kazi katika shirika, biashara au huduma.

wasifukazi: Historia fupi ya taaluma ya mtu au tajiriba ya kazi na uhitimu, mara nyingi huwasilishwa pamoja na ombi la ajira.

© 2018 Overcoming Obstacles

Maelekezo

1. Andika jina lako juu ya kona ya kulia kwa karatasi.
2. Kunja karatasi nusu kwa kuleta kona ya juu kulia kukutana na kona ya juu kushoto na kona ya chini kulia kukutana na kona ya chini kushoto.
3. Kunjua karatasi.
4. Rarua kona ya chini kushoto kwa karatasi.
5. Simama.
6. Zunguka katika mduara.
7. Kaa chini.
8. Toboa mashimo mawili katikati ya karatasi.
9. Angalilia mashimoni.
10. Puuza maelekezo ya tatu hadi tisa kwenye karatasi hii.

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Ombi la Kazi

(TAFADHALI CHAPISHA ISOMEKE).

Kwa Matumizi ya Ofisi Pekee	
Maeneo	Vyeo
____________	____________

Nafasi zilizotumiwa maombi: ____

Tumewahi kukuajiri? _________ Ikiwa ndiyo, lini? ______________________________

Ikiwa ombi lako litafaulu, utapatikana tarehe gani ili kuanza kufanya kazi?

____

BINAFSI

Jina: ________________________ Nambari ya Usalama wa Jamii: XXX-XX-XXXX

Anwani ya Sasa: ____________________ Nambari ya Simu: ________________________

Je, unastahiki kisheria kufanya kazi Marekani? ______ (Ikiwa ndiyo, unahitaji uthibitisho.)

Je, uma umri unaokubalika kisheria kufanya kazi? __________

OROdHESHA HISTORIA YAKO YA AJIRA HAPA CHINI,
KUANZIA NA KAZI YAKO YA HIVI MAJUZI ZAIDI:

Jina na Anwani ya Kampuni na Aina ya Biashara	Kutoka Mwezi Mwaka	Kwa Mwezi Mwaka	Mshahara wa Kuanzia Mshahara	wa Mwisho Sababu ya	Kuondoka
	Elezea kazi uliyofanya:				
Simu:					

Jina na Anwani ya Kampuni na Aina ya Biashara	Kutoka Mwezi Mwaka	Kwa Mwezi Mwaka	Mshahara wa Kuanzia Mshahara	wa Mwisho Sababu ya	Kuondoka
	Elezea kazi uliyofanya:				
Simu:					

Tia Mduara Daraja la Juu la Shule Ulilokamilisha	7 8 9 10 11 12	Digrii

Ninatoa ruhusa ya kuwasiliana na waajiri walioorodheshwa hapo juu kuhusu tajiriba yangu ya kazi ya awali.

Sahihi ________________________________ Tarehe ________ / ________ /_________

OVERCOMING OBSTACLES®

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Ombi la Shahada ya Kwanza kwa ajili ya Usajili

LAZIMA OMBI HILI LIWE PAMOJA NA ADA YA OMBI YA $25.00

TAFADHALI CHAPISHA AU CHARAZA.

Nambari ya Usalama wa Jamii ____XXX____ - ____XX____ - ____XXXX____

Jina (la mwisho, la kwanza, katikati) ____________________

Anwani ya Kudumu ____________________

Jiji __________ Jimbo __________ Zip __________ Simu (_____) ________ - ________

Anwani ya Barua (ikiwa ni tofauti na iliyo juu) ____________________

Jiji __________ Jimbo __________ Zip __________ Simu (_____) ________ - ________

Tarehe ya kuzaliwa (siku/mwezi/mwaka) ______ /______ /______ ❒ Kiume ❒ Kike (tia tiki moja)

Asili ya Kabila (Hiari. Jibu kwa swali hili halitaathiri uamuzi wa usajili.)

- ❒ Mzungu (Si mhispania)
- ❒ Mwesi (Si mhispania)
- ❒ Mlatino/Mhispania
- ❒ Mhindi Mmarekani au Mzaliwa wa Alaska
- ❒ Mwasia au Mwanakisiwa wa Pasifiki

❒ Raia wa Marekani ❒ Si Raia wa Marekani

❒ Mgeni wa Makazi wa Kudumu

(Nambari ya Usajili wa Mgeni)____________

Wakati wa dharura, wasiliana na: ❒ Mzazi ❒ Mlezi ❒ Mwanandoa

Jina ____________________ Simu (_____) ________ - ________

Anwani ____________________

Jiji ____________________ Jimbo __________ Zip __________

Simu ya Nyumbani (_____) ________ - ________

Ninatuma ombi nikiwa: ❒ Mgeni ❒ Kutuma Ombi la Kuhamishwa kwa: ❒ Mapukutiko ❒ Majira ya Machipuko ❒ Majira ya Joto

Meja Aliyekusudiwa ____________________

SHULE ULIZOSOMEA:

Jina la Shule	Jiji, Jimbo	Tarehe za Mahudhurio	Shahada	Shahada za Juu Ulizopata

Ninaelewa kuwa kuzuia taarifa iliyoombwa kwenye ombi hili au kutoa taarifa za uwongo kunaweza kunifanya kutostahiki kwa usajili wa Chuo Kikuu au kufukuzwa. Ninathibitisha kuwa taarifa iliyo katika ombi hii ni ya kweli na kamilifu.

Sahihi ____________________ Tarehe ________ / ________ /________

OVERCOMING OBSTACLES®
© 2018 Overcoming Obstacles

MASWALI Yoyote?

Majukumu ya kazi ni gani?

___

Je, kuna nafasi za kujiendeleza? Kwenye kazi gani nyingine?

___

Kuna manufaa yoyote?

___

Saa za kazi za kawaida ni gani?

___

Ni sifa gani mnazotaka kutoka kwa mtuma ombi?

___

© 2018 Overcoming Obstacles

Nilipigwa Kalamu

baada ya wiki tatu za kuwa kazini

Nilipigwa kalamu baada ya wiki tatu za kuwa kazini kwa sababu sikuwa bora kwa kutengeneza baja. Sasa ninaenda kufanya kazi kwenye aina tofauti ya mkahawa. Je, lazima niwaambie kuhusu kazi yangu ya mwisho? Dave, miaka 16, New York

Ingawa hulazimiki kuzungumzia kazi yako ya awali, usidanganye endapo utaulizwa kuihusu. Hata ingawa hukuwa na ujuzi wa kutengeneza baja, kuna kazi nyingine nyingi za mkahawa—wahudumu wa kiume na wa kike, wahudumu wa mezani, waandalizi wa meza na waoshaji na nyingine nyingi. Bradley G. Richardson, mwanzilishi wa JobSmarts, kiwanda kinachoshughulikia masuala ya kuunda taaluma, anasema, "Sheria ya utendakazi katika ulimwengu wa biashara inasema kwamba huhitaji kuorodhesha kazi kwenye wasifukazi wako isipokuwea uwe ulifanya huko kazi angalau siku 30 hadi 90. Usiwahi kuwa mwongo, ingawa, ikiwa utaulizwa ikiwa umewahi kupigwa kalamu."

*Imechapisha tena kwa ruhusa kutoka jarida la *React*. Hakimiliki 1998, Advance Magazine Publications, Inc. Hutumia: Mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga, au mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. *Jarida la React* linatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Maswali Magumu

Udhaifu wako mkubwa ni upi?

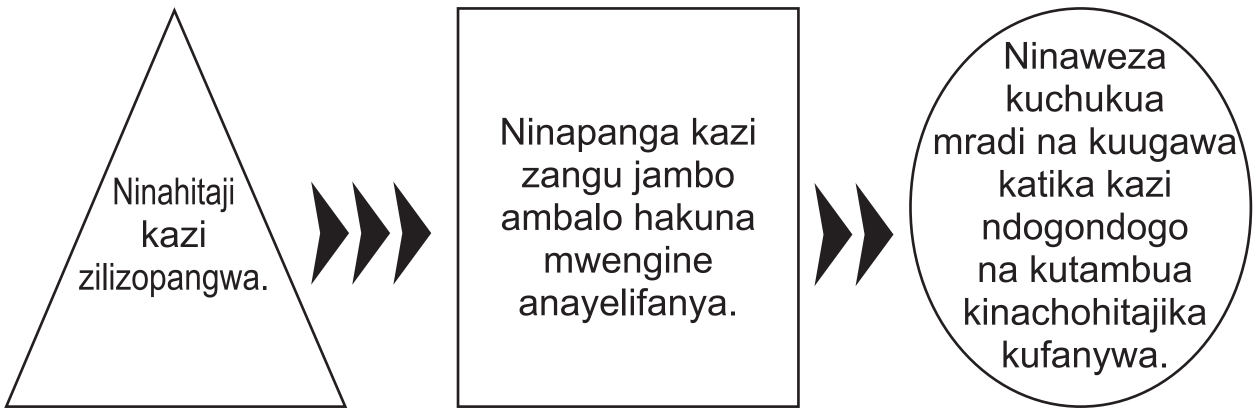

Udhaifu wako mkubwa ni upi?

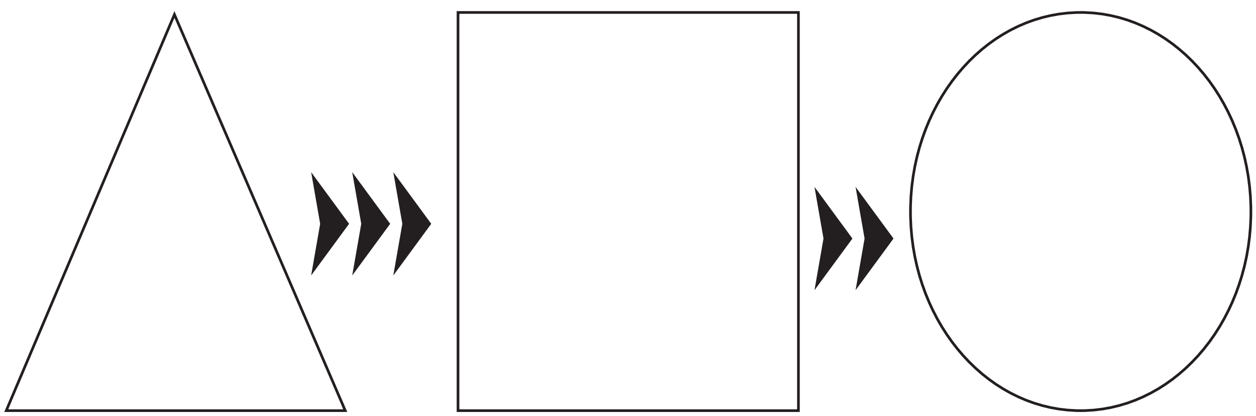

- ▲ Katika pembetatu, tambua udhaifu wako.
- ■ Katika mstatili, zungumzia unachokifanya ili kukabiliana na udhaifu au kile ambacho umejifunza kutokana na kosa lako. Fikiria kuhusu jinsi jambo hilo lilivyokufanya kutia bidii na jinsi lilivyokusaidia kukua.
- ● Katika mduara, andika kuhusu nguvu chanya zinazotokana na kukabiliana na vikwazo.

© 2018 Overcoming Obstacles

Orodha Kaguzi ya Matayarisho ya Mahojiano

JE, NINAHITAJI...

- ❒ NAKALA ZA WASIFUKAZI WANGU
- ❒ MASWALI MATATU YA KUMWULIZA MHOJAJI

TAARIFA NINAYOWEZA KUHITAJI ILI KUJAZA OMBI LA KAZI

- ❒ Nambari ya Usalama wa Jamii
- ❒ Jina la mtu wa mawasiliano ya dharura
- ❒ Majina na nambari za simu za warejelewa

MAVAZI YANAYOFAA NA USAFI WA MWILI

- ❒ Viatu safi
- ❒ Nywele ni safi na zinavutia
- ❒ Nguo hazina mikunjo
- ❒ Huvai kofia
- ❒ Huvai chochote kinachomchachawiza mhojaji kutokana na kile ninachokisema.
- ❒ Tai imenyoka
- ❒ Shati limepachikwa ndani
- ❒ Nyoa ndevu, ikiwa inafaa
- ❒ Vaa blauzi
- ❒ Suti au suruali
- ❒ Sketi au nguo ya kitaaluma

© 2018 Overcoming Obstacles

Barua ya Shukrani kwa Mahojiano

2051 Glenview Terrace
Brighton, MA 02135

Tarehe 8 Februari, 2010

Mr. Ricardo Dominguez
Dominguez Boots and Shoes
304 Llewellen Drive
Brighton, MA 02135

Dear Mr. Dominguez:

Asante kwa kutenga muda kukutana nami jana. Nilifurahishwa na duka lako.

Ninavutiwa na nafasi ya mauzo ambayo ipo. Kama nilivyotaja wakati wa mahojiano, wakati wangu wa kuuza peremende kutoka nyumba hadi nyumba kwa ajili ya timu yangu ya soka umenipa tajiriba kubwa katika huduma kwa wateja. Kufanya kazi Dominguez Boots and Shoes itakuwa njia bora zaidi kwangu kujenga stadi zangu za mauzo.

Ninathamini sana kwa kunipa nafasi ya mauzo. Nitawasiliana nawe baadaye wiki hii ili kujibu maswali yoyote ambayo huenda ukawa nayo. Ikiwa ungependa kuwasiliana nami kabla ya wakati huo, tafadhali wasiliana nami kwa nambari (617) 555-9625.

Asante kwa muda wako.

Wako mwaminifu,

Kameika Moore

Kameika Moore

Maoni ya kushukuru

Thibitisho lako la kutaka kazi; angazia nguvu zako

Taarifa ya kufuatilia

© 2018 Overcoming Obstacles

Sehemu za Barua ya Biashara

Kichwa huonyesha anwani na tarehe kamili ya mwandishi.

Anwani ya ndani huonyesha jina na anwani ya mpokeaji.

- Wasiliana na kampuni ikiwa huna uhakika kuhusu anwani au hijai ili barua yako iwe na taarifa sahihi.

Salamu huanza kwa neno "Mpendwa" na kuisha kwa nukta pacha, si kipumuo.

- Ikiwa huwezi kujui jina la mtu, tumia "Mpendwa" pamoja na cheo cha mtu, kama vile "Mpendwa Meneja wa Wafanyakazi."

Kiini huwa na aya zilizotenganishwa mojamoja kwa nafasi mbili, si mapengo kati aya.

- Ikiwa kiini kitaenda kwenye ukurasa wa pili, weka jina la mpokeaji kushoto juu, nambari 2 katikati na tarehe kwenye pambizo ya kulia.

Kufunga kwa sifa hujumuisha kauli kama vile "Wako mwaminifu" au "Wako mpendwa" ikifuatiwa na kipumuo.

Sahihi hujumuisha jina la mwandishi lililondikwa kwa mkono na lililocharazwa.

© 2018 Overcoming Obstacles

Ofa za Kazi

Kazi #1

Mhudumu wa Duka la Wanyama Vipenzi

Majukumu ni pamoja na kuwatunza wanyama, kuosha vizimba na matangi kila siku na kufagia sakafu. Hii ni nafasi ya kiwango cha kuingia, lakini kuna fursa ya kupandishwa cheo. Unaweza kuweka ratiba yako mwenyewe, saa zinabadilika lakini huwezi kufanya kazi zaidi ya saa 8 kwa wiki. Hakuna kipindi cha majaribio ya mwezi mmoja. Tajiriba ya wanyama ni bora lakini haihitajiki. Mshahara ni $8.25 kwa saa.

Kazi #2

Tela wa Benki

Majukumu ni pamoja na kufanya kazi kwenye dirisha la tela kuwasaidia wateja kwa shughuli msingi za pesa. Mafunzo ya wiki tatu yanahitajika. Mafunzo hufanywa Jumatatu–Ijumaa kuanzia saa 3:00 alasiri hadi 5:00 jioni. Saa za tela zinapatikana kuanzia saa 8:00 asubuhi hadi 5:00 jioni Jumamosi. Kupandishwa cheo ni baada ya miezi sita. Mazingira ya kitaalam. Umbali wa kutoka nyumbani hadi kazini ni dakika 40. Mshahara wa kuanzia ni $9.95 kwa saa.

Kazi #3

Huduma za Kaunta/Keshia

Majukumu ni pamoja na huduma kwa wateja, kudumisha eneo la kukalia, kushughulikia sajili ya pesa, kupokea mawasilisho ya duka na kuosha chumba cha bidhaa. Lazima ufanye kazi zamu tatu za chini zaidi za kufunga kwa wiki (5:00 jioni hadi 10:30 usiku) na Jumamosi moja nzima kwa mwezi. Mlo wa bila malipo kwa zamu zote zinazozidi saa tano. Inaanza mara moja. Mshahara ni $8.90 kwa saa.

NINACHOKITAKA KWENYE KAZI:

Katika nafasi iliyo hapa chini, andika mambo muhimu unayotaka kwenye kazi kama ilivyoonyeshwa hapa kwenye karatasi yako ya shughuli ya "Ideal Job Equation". Kisha uyalinganishe na maelezo ya kazi yaliyo hapo juu.

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

sehemu ya tisa: Kupata kazi

ari: 1. Nguvu au uwezo wa kuanza au kutekeleza mpango au kazi mwenyewe; kitendo cha binafsi. 2. Dhamiri.

barua historia fupi: Barua ya kushawishi ambayo kwa kawaida huambatana na wasifukazi au pendekezo jingine lililoandikwa.

kuhitimu: Kuwa na matayarisho yanayofaa au uhitimu wa ofisi, nafasi, kazi; kufaa.

kutangamana: 1. Mchakato wa kutafuta kazi kwa kusambaza habari kwa watu mbalimbali. 2. Kikundi kipana cha watu wenye maslahi au masuala sawa wanaotangamana na kuendelea kuwasiliana kwa njia isiyo rasmi kwa ajili ya usaidizi wa pamoja.

mtaalamu: 1. Kuzingatia viwango vya taaluma. 2. Kuwa na au kuonyesha ustadi mkubwa; mjuzi.

mtuma ombi: Mtu anayezingatiwa kwa nafasi fulani ya kazi.

orodha ya mazuri na mabaya: Orodha inayotumiwa kufafanua sababu chanya na hasi za na dhidi ya kitu.

salamu: Neno au kauli ya salamu inayotumiwa kuanza barua

© 2018 Overcoming Obstacles

Maigizo Kifani ya Kazini

1. Wewe na mfanyakazi mwenza mmenda kwenye mapumziko ya chamcha. Wafanyakazi wenza wengine wawili wanakaa nanyi na kuanza umbeya kuhusu mfanyakazi mwenza mwingine. Wanakuhimiza kufanya umbeya nao. Utafanya nini?

2. Unaweka bidhaa kwenye rafu na mtu ambaye ni mgeni kwenye kazi. Mtu mgeni hajui kuwa rafu zinawekwa bidhaa kialfabeti, hivyo anaziweka kulingana na ukubwa. Mtu huyo anajivunia kazi ya sanaa anayoifanya. Utafanya nini?

3. Wewe na wafanyakazi wenza kwenye mkahawa mnapofanya kazi mnatumia dakika 45 kusafisha jikoni. Mwajiri wako anaingia na kuuliza kwa sauti ya hasira kwa nini jiko na chafu. Karo ina vyombo ndani na kaunta zinahitaji kupanguswa. Utafanya nini?

4. Wewe na mfanyakazi mwenza mlituma ombi la kupandishwa cheo. Nyote wawili ni wafanyakazi bora, lakini mwenzako amekuwa kazini kwa takribani miezi sita zaidi yako, hivyo anapandishwa cheo. Utamwambia nini mfanyakazi mwenzako?

5. Umekamilisha majukumu yako yote ya zamu yako. Unakaribia kumwuliza mwajiri wako ikiwa unaweza kuondoka dakika chache mapema. Kisha, mfanyakazi mwenza anakuja kwako kuomba usaidizi. Mwenzako ana majukumu sita ya kufanya kabla ya zamu yake kuisha na hana uhakikia ikiwa yote yanaweza kukamilika. Utafanya nini?

6. Unafanya kazi kwenye duka la barafu karibu na nyumbani kwako. Mama na watoto watano wadogo wanakuja na kuweka agizo tatanishi sana. Unagundua kuwa mfanyakazi mwenza mpya anajaza agizo hilo gumu vizuri na kwa tabasamu ya kuvutia. Utafanya nini?

© 2018 Overcoming Obstacles

Kuandikia Eneo la Kazi

Sifa	Ufafanuzi	Mfano
Mahali pa kuanzia	Fikiria kuhusu hitaji ambalo barua yako inaangazia.	Ninaandika barua ili kutuma ombi… Kama ulivyoomba…
Dhumuni	Utakuwa ukitatua matatizo, kukamilisha kazi, au kuulizia hatua kupitia kushiriki mawazo na taarifa.	Suluhisho linalowezekana kwa tatizo ni... Tunaweza kuhitaji kurekebisha taratibu zetu kwa ajili ya...
Hadhira	Fikiria kuhusu wasomaji wako. Fahamu msimamo, mahitaji na maarifa ya wasomaji wako. Tunga ujumbe ipasavyo.	Wafanyakazi wa Three Oaks Day Camp walishukuru uwepo wa meya kwenye chajio cha manufaa wiki iliyopita. Kwa niaba ya timu ya ligi ndogo ya Hawks, ningependa kukushukuru kwa tikiti ulizotuma. Tulifurahia wakati kwenye mchezo wa Laker.
Muundo	Maandishi mengi ya eneo la kazi yana muundo wastani: (1) muundo wa sehemu tatu unaoelezea dhumuni, kutoa maelezo na kupendekeza hatua na (2) data, ikwemo mikakati, nambari na picha.	Ninaandika kwa ajili ya taarifa kuhusu mashine yako mpya ya fotokopi. Kampuni yetu ni ndogo, lakini hutengeneza angalau nakala 100 kwa siku. Tafadhali piga simu (969) 555-1756 Jumatatu hadi Alhamisi na uniulizie mimi, Julio Vaca. Tunatoa huduma zifuatazo: • Kuosha madirisha • Kusafisha mazulia • Kukarabati sakafu
Sauti	Chochea mazungumzo lakini moja kwa moja. Usiwe na urasmi wala mbinafsi sana.	Tunakukaribisha kwenye jamii ya biashara ya Pasadena. Ninaweza kuitisha mkutano wa vyombo vya habari utakaotutangaza vizuri.

© 2018 Overcoming Obstacles

Kelele

1. Hilo lilikuwa wasilisho bora.

2. Sijakusudia kuzua balaa.

3. Bidhaa yetu itavutia hadi daraja la chini.

4. Watu wote walioajiriwa na kampuni hii wanapaswa kuwa na uhakika ili kuratibu safari zao kuhakikisha kuwa kuwasili kwako kunazingatia nyakati zao za kuanza walizokubaliana.

5. Idara yetu italazimika kuanza upya.

6. Bi. Herman amechoka sana, hivyo nilipendekeza aende likizo ya mapema.

7. Mkandarasi hafai kutia sahihi wala kumtengea mwingine majukumu yake yaliyo humu.

8. Wasichana wataruhusiwa kucheza kwenye timu ya mpira aina ya besiboli ya kampuni.

9. Niliweka vitu ulivyoomba kwenye bahasha hii.

10. Kwa mujibu wa malipo yako ya $1,000.00, ninathibitisha kupokea.

© 2018 Overcoming Obstacles

Cha kufanya

Ifuatayo ni orodha ya majukumu ambayo lazima ukamilishe kufikia mwisho wa zamu yako kwenye duka la nguo. Kila jukumu lina muda uliokadiriwa ambao unahitaji kuchukua kukamilisha. Unafanya kazi kwa jumla ya saa nne. Angalia kwa makini maelezo ya kila jukumu. Pangilia majukumu haya ili yatimizwe.

Orodha ya Mambo ya Kufanya:

Jukumu	Muda Ambao Litachukua
❐ Kufyonza vumbi. Lazima hii ifanywe mwisho wa zamu, baada ya duka kufungwa.	(dakika 45)
❐ Safisha vioo. Lazima hii ifanywe kabla ya kufyonza vumbi.	(dakika 20)
❐ Rekodi vitu vilivyosogezwa kutoka kwenye hifadhi hadi kwenye rafu.	(Dakika 50)
❐ Pangusa kaunta kwa kipande cha nguo. Lazima hii ifanywe mwisho wa zamu.	(dakika 15)
❐ Toa vitu kwenye vyumba vya kubadilishia nguo na urejeshe nguo kwenye viango. Lazima hii ifanywe wakati wote wa zamu, si lazima iwe dakika 45 zikifuatana.	(Dakika 45)
❐ Nyunyizia mimea maji.	(Dakika 10)
❐ Unda ishara za mauzo makubwa.	(Dakika 45)
❐ Kunjya tena nguo kwenye rafu. Lazima hii ifanywe wakati wote wa zamu na mwisho, si lazima iwe dakika 45 zikifuatana.	(dakika 45)

Nitakamilishaje majukumu haya?

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

sehemu ya kumi: stadi za kazini

hatarisha: Kuweka kwenye hatari ya hasara au majeraha.

inayosomeka: Unayoweza kusoma au kutambua; inayoonekana vizuri.

kuaminika: 1. Kuweza kuaminiwa. 2. Inastahiki kuaminika, imani au ukubalifu.

kuwajibika: Kujukumikia; kuhitajika kuwajibikia vitendo vyako.

lazima: Inayohitajika; muhimu.

lugha ya mtaani: Aina ya lugha inayojitokeza haswa katika matamshi yasiyo rasmi au ya utani.

maadili ya binafsi: Kanuni za mtu binafsi za mwenendo.

maadili ya kazi: Kanuni za mwenendo zinazohusu heshima kwa sheria za eneo la kazi.

mwandiko: Dokezo fupi au muhtasari uliotumiwa kwa ajili ya wakati.

mwenendo: 1. Tabia ya mtu. 2. Mtazamo wa mtu.

pendekezo: Taarifa inayopendelea kuhusu sifa ya mtu au uhitimu wake.

sera ya kampuni: Viwango na taratibu zilizowekwa na shirika la biashara ili kushawishi na kutambua maamuzi na hatua.

Tabia ya maadili: Kuwa na tabia kwa mujibu wa kanuni zinazokubaliwa za sahihi na zisizo sahihi ambazo zinaongoza mwenendo wa mtu au wanataaluma.

thibitisha: Kutambua au kujaribu ukweli au usahihi wa jambo.

© 2018 Overcoming Obstacles

OVERCOMING OBSTACLES®

Mshahara

Burke Food Supply Company 617 East 5th Avenue New York, NY 10019	Dolores Lopez 77 Waldo Ave. Bronx, NY 10038	Nambari ya hundi: 7207869 Kipindi cha malipo kinachomalizika: Tarehe 12/31/10

Saa na Mapato

Maelezo	Kiasi cha Pesa
Kiwango cha malipo Usajili	7.00
Kiwango cha O.T.	10.50
Saa za Ulizofanya kazi Usajili	40
Saa Ulizofanya Kazi O.T.	10
Malipo baada ya Makato	259.77
Malipo ya Jumla	385.00
Malipo ya Jumla Y-T-D	20,020.00

Ushuru na Makato

Maelezo	Hundi Kiasi cha Pesa	Y-T-D Kiasi cha Pesa
Ushuru wa FICA	21.50	1,118.00
Fed. Ushuru wa Mapato	79.33	4,125.50
Jimbo la NY	15.40	800.80
Hisa za Akiba za Marekani	7.00	364.00
Malipo ya Muungano	2.00	104.00
Ushuru wa Kukosa Ajira	2.00	104.00
Jumla	127.23	6,616.30

Taarifa ya mapato. Ondoa na uhifadhi rekodi zote.

Burke Food Supply Company
617 East 5th Avenue
New York, NY 10019

7207869

Tarehe: Tarehe 1 Januari, 2010

Mlipe agizo la Dolores Lopez
77 Waldo Ave
Bronx, NY 10038

$***259.77

Mia Mbili na Hamsini na Tisa Na 77/100 . . . . .DOLA

City Savings & Loan
23 Sebastian St.
Bronx, NY 10038

Joseph W. Burke

|: 61777 |: 614728066 ||' 7207869

© 2018 Overcoming Obstacles

hundi tupu

Maelekezo:
Jaza hundi hizi mbili kulingana na taarifa ifuatayo:

- **Kwa hundi #329, ulilipa bili ya simu $29.95 kwa AT&T tarehe 20 Desemba, 2010.**
- **Kwa hundi #330, ulinunua kadi za $20.00 za New Year kutoka K-Mart tarehe 22 Desemba, 2010.**

Jessica Robinson **329**
579 Blue Ridge Road
Kansas City, MO 64105 ______________ 20 _____

Lipa kwa
agizo la ______________________________________ $____________

____ DOLA

FIRST SAVINGS BANK
294 Greenville Dr.
Kansas City, MO 64105

Memo ______________________ ______________________

⑆001032357⑆ 50918900⑈ 329

Jessica Robinson **330**
579 Blue Ridge Road
Kansas City, MO 64105 ______________ 20 _____

Lipa kwa
agizo la ______________________________________ $____________

____ DOLA

FIRST SAVINGS BANK
294 Greenville Dr.
Kansas City, MO 64105

Memo ______________________ ______________________

⑆001032357⑆ 50918900⑈ 330

© 2018 Overcoming Obstacles

Sajili

Maelekezo: Umefanya miamala mitatu na bado hujairekidi kwenye sajii yako ya hundi. Kulingana na taarifa ifuatayo, sasisha sajili yako ya hundi.

1. **Hundi #331—Ulitumia $89.97 kwenye Danny's Shoes kwa jozi ya viatu tarehe 3 Januari.**
2. **Tarehe 6 Februari, uliweka hundi ya $9.60 kutoka kwa rafiki yako Anna.**
3. **Ulinunua zawadi ya siku ya kuzaliwa ya mama yako tarehe 17 Februari kwenye Jay's Women's Wear. Ulitumia hundi #332 ya $42.50.**

Hundi Nambari	Tarehe	Maelezo ya Muamala	Malipo		Kuweka Pesa		Salio	
							$ 135	18
328	12/14	Mkahawa wa La Rosita	18	32			– 18	32
		Chajio					= 116	86
329	12/20	AT&T	29	95			– 29	95
		Bili ya Simu					= 86	91
330	12/22	K-Mart	20	00			– 20	00
		Kadi za Mwaka Mpya					= 66	91
	12/31	Mshahara			259	77	+ 259	77
							= 326	68

© 2018 Overcoming Obstacles

Ununuzi Mwingi

$500.00

Benki $ ________________

Mavazi $ ________________

Elektroniki $ ________________

Duka la Viatu $ ________________

Duka Kuu $ ________________

Ziada $ ________________

Jumla ya Matumizi $ ________________

Jumla ya Akiba $ ________________

$500.00

Benki $ ________________

Mavazi $ ________________

Elektroniki $ ________________

Duka la Viatu $ ________________

Duka Kuu $ ________________

Ziada $ ________________

Jumla ya Matumizi $ ________________

Jumla ya Akiba $ ________________

$500.00

Benki $ ________________

Mavazi $ ________________

Elektroniki $ ________________

Duka la Viatu $ ________________

Duka Kuu $ ________________

Ziada $ ________________

Jumla ya Matumizi $ ________________

Jumla ya Akiba $ ________________

$500.00

Benki $ ________________

Mavazi $ ________________

Elektroniki $ ________________

Duka la Viatu $ ________________

Duka Kuu $ ________________

Ziada $ ________________

Jumla ya Matumizi $ ________________

Jumla ya Akiba $ ________________

© 2018 Overcoming Obstacles

Bajeti Yangu

	Kwa Wiki		Kwa Mwezi
Mapato	$ 50.00	× 4	$ 200.00
Akiba	$ 10.00	× 4	$ 40.00
Chakula	$ 20.00	× 4	$ 80.00

	Kwa Wiki		Kwa Mwezi
Mapato	$ ______	× 4	$ ______
MAHITAJI/UNAVYOTAKA KWA WIKI	**GHARAMA**		**GHARAMA ZA KILA MWEZI**
Akiba	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
______	$ ______	× 4	$ ______
Jumla ya Mapato	$ ______		$ ______
–Jumla ya Matumizi	–$ ______		–$ ______
	=$ ______		=$ ______
	(Lazima hii iwe kubwa kuliko sufuri.)		**(Lazima hii iwe kubwa kuliko sufuri.)**

© 2018 Overcoming Obstacles

Bidhaa za Kutangza Kampeni

Maelekezo: Kata maelezo ya bidhaa zifuatazo katika mistari ili wanaojitolea kwenye kikundi kuchora kila mmoja.

Mpira usiodunda

Peremende zinazoonja kama vumbi la mbao

Tunguu linalodumu kwa dakika tano pekee

MP3 player inayocheza nyimbo kurudi nyuma pekee

Ukosi wa mbwa unaomfanya mbwa kuwa mweusi

Losheni ya Suntan inayosababisha mbabuko wa jua

Gari linalopata maili sita kwa kila galoni ya gesi

Kinywaji baridi kinachokufanya kuchoka

Sketi zenye magurudumu ya mraba upande mmoja

Sabuni ya nguo inayoacha nguo zako zikinuka kama uchafu

Marashi yanayonuka kama gasolini

© 2018 Overcoming Obstacles

Mbinu za Utangazaji

Inavutia mihemko: Mbinu hii inaangazia wasiwasi na mashaka ya wateja. Kwa mfano, tangazo linalotumia mvuto wa mhemko linaweza kuuliza “Una harufu mbaya mdomoni?” au kusema “Mba hazivutii.” Ujumbe unalenga majivuno na kuleta shaka kujihusu. Suluhisho linalotolewa bila shaka ni kununua bidhaa inayotangazwa.

Mbinu ya kufuata upepo: Mbinu hii huwaambia watu kufanya kile ambacho kila mtu anakifanya. Hutumia fursa ya haja ya watu kutii. Kinachofikiriwa katika mbinu ya kufuata upepo ni kuwa lazima wateja “waendelee kuwaiga wengine.” Wateja hawataki kuwachwa nje kwa kutonunua bidhaa. Mtindo huu wa utangazaji mara nyingi hutumiwa katika kampeni za siasa.

Ushahidi: Aina hii ya utangazaji hutumia watu wanaofahamika vyema, kama vile wanariadha, waigizaji na wanamuziki, au hata watu wa kawaida ili kuidhinisha matumizi ya bidhaa. Dhana ni kwamba ikiwa watu hawa wanapenda bidhaa au huduma, basi mtumiaji wa kawaida ataipenda pia. Matangazo haya pia humaanisha kuwa umaarufu wa mtu mashuhuri unaweza “kuhamishwa” hadi kwa mtumiaji.

Mambo ya jumla yanayovutia: Aina hii ya matangazo hutumia kauli za chuku au zinazovutia kama vile “Inatumika hadi kiwango cha mwisho kabisa” au “Sitawahi kumsahau mwanamke anayevalia almasi.” Huku kauli hizi zinapoteka makini, hazimaanishi chochote.

Mvuto wa ukuu: Mbinu hii humaanisha kuwa litakuwa jambo la kufurahisha au fahari kuwa kama tajiri katika tangazo. Inasema kuwa mtumiaji anaweza kuwa mkuu kwa marafiki na jirani zake kwa kununua bidhaa. Matangazo mengi ya magari ya starehe hutumia mbinu hii.

Majina ya chapa: Jina la chapa ni neno, picha, au nembo ya bidhaa au huduma. Kampuni nyingi hujua jinsi utambulisho wa jina la chapa ulivyo na nguvu nyingi, hivyo hutumia pesa nyingi kutangaza na kuhamasisha watumiaji kuhusu bidhaa yao. Watumiaji hushawishiwa kwa majina wanayoona kwenye magazeti na majarida au kwenye runinga mara kwa mara.

© 2018 Overcoming Obstacles

Tathmini ya Kampeni ya Utangazaji

Wanachama wa Kikundi

____

MFUMO WA UKADIRIAJI:

**** bora zaidi
*** bora
** mzuri
* mbaya

KIKUNDI	BIDHAA	UTANGAZAJI MBINU	NI NINI KILICHOFAULU	NI NINI KINACHOWEZA KUBORESHWA	UKADIRIAJI

© 2018 Overcoming Obstacles

Faharasa

sehemu ya kumi na moja: Peke yako

akaunti ya benki: Uhusiano rasmi wa benki ulioanzishwa kwa kutoa huduma ya kuweka au kutoa pesa.

bajeti: Mpango wa utaratibu wa kutumia rasilimali isiyobadilika kawaida, kama vile pesa au muda, wakati maalum.

akaunti ya hundi: Akaunti ya benki inayotumiwa kwa ajili ya malipo kupitia hundi zilizoandikwa.

kadi ya mikopo: Kadi ya plastiki kutoka kwenye benki au asasi nyingine inayoidhinisha ununuzi wa bidhaa kwa mkopo.

uwekaji pesa moja kwa moja: Makubaliano kati ya kampuni na benki ambayo huruhusu mshahara wa mwajiriwa kuwekwa moja kwa moja kwenye akaunti yake ya benki.

maadili: Kanuni za mwenendo na machaguo kuhusu tabia.

shirikisho: Ya au kuhusiana na serikali kuu ya Marekani.

malipo ya jumla: Jumla ya mapato au faida kabla ya makato.

mapato: Kiwango cha pesa au kiasi sawa kinachopokelewa wakati maalum kutokana na kazi au huduma zilizotolewa.

riba: Pesa zinazolipwa kwa ajili ya kutumia pesa zilizokopeshwa.

mlipwaji: Mtu anayelipwa pesa.

ushawishi: Kujaribu kuwa na nguvu ya kushawishi au kuhamasisha.

akaunti ya akiba: Akaunti ya benki inayotumiwa kuweka akiba ya pesa kwa kipindi maalum ambayo hupata riba.

mapatao ya ushuru: Fomu ambayo lazima iwasilishwe na mfanyakazi kwenye serikali ili kuripoti kiwango cha ushuru kinachopaswa kulipwa.

muamala: Makubaliano ya biashara au ubadilishanaji; mkataba wa biashara.

batili: Kutokuwa na nguvu ya kisheria.

ushuru unaozuiliwa: Ushuru ambao serikali za shirikisho, jimbo au za mtaa hukata kwenye mshahara wa mfanyakazi.

vyombo vya habari: 1. Mawasiliano ya umma, kama vile magazeti, majarida, redio, runinga au intaneti. 2. Kikundi cha waandishi wa habari na wengine wanaojumuisha tasnia na taaluma ya mawasiliano.

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Kandarasi

I, (jina la mwanafunzi), kama mmoja wa (jina la mwelimishaji na somo) darasa, ninatangaza kujitolea kwenye mradi wa kujifunza huduma ambao darasa letu litatekeleza. Kama sehemu ya timu ya mradi, ninakubali yafuatayo:

- ❐ Kuja darasani mapema ili utumie muda wetu wa kazi vizuri kwenye mradi.
- ❐ Kutilia maanani mradi na kazi zote zinazohusika.
- ❐ Kukamilisha kazi kwa wakati na kwa ufahamu wangu.
- ❐ Kutimiza' ahadi zote za mradi.
- ❐ Kuendelea kushughulikia mradi hadi ukamilike, au hadi timu ikubali kuwa kazi imekamlika.

Ilitiwa sahihi mnamo ____________________

(tarehe)

____

(Sahihi ya Mwanafunzi)

____

(Sahihi ya Mwelimishaji)

____

(Sahihi ya Shahidi)

© 2018 Overcoming Obstacles

Mwongozo na Orodha Kaguzi ya Kujifunza Huduma

Kuchagua Mradi

- ❐ Fafanua “kujifunza huduma” kwa wanafunzi.
- ❐ Motisha na usisimue wanafunzi kujihusisha.
- ❐ Wasaidie wanafunzi wachague mada ya mradi.

Kuunda Mpango wa Hatua na Kujitayarisha kwa ajili ya Mradi

- ❐ Fafanua “mpango wa hatua” na uelezee kwa nini inapaswa kuundwa.
- ❐ Eleza taarifa inayopaswa kujumuishwa katika mpango wa hatua.
- ❐ Wafahamishe wanafunzi njia tofauti za kupata taarifa kuhusu kujifunza huduma.
- ❐ Panga jitihada za utafiti wa wanafunzi.
- ❐ Waambie wanafunzi watie sahihi kandarasi za mradi.
- ❐ Panga jitihada za kazi ya wanafunzi kwa kuunda timu za mradi au vikundi vya kazi.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kuandika mpango wa hatua.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kwa uundaji wa ratiba ya mradi/chati ya mtiririko wa kazi.
- ❐ Waambie wanafunzi wawasilishe mpango wa hatua kwa ajili ya idhini kutoka kwa wale ambao lazima wakubali mradi.
- ❐ Watayarishe wanafunzi kutoa mawasilisho kuhusu mradi.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kuboresha mpango wao wa hatua, ikihitajika.
- ❐ Waongoze wanafunzi wanapofuata hatua zilizobainishwa katika mpango wao wa hatua ili kujitayarisha kwa ajili ya mradi.
- ❐ Eleza umuhimu wa na mbinu za kufuatilia maendeleo ya wanafunzi wanapofanya kazi ili kukamilisha mradi.
- ❐ Eleza dhana na umuhimu wa kuwa na maadili imara ya kazi.
- ❐ Eleza uzingatiaji maalum ambao wanafunzi wanaweza kukabiliana nao wanaposhughulikia mradi.

Kuufanya Mradi

- ❐ Wakumbushe wanafunzi kuangalia kwa makini na kuhakikisha kuwa wamekamilisha kazi zote za mradi wao.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kutafakari masuala ya mradi ya dakika za mwisho.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kupitia mradi na kuunda ajenda ya siku ya mradi.
- ❐ Wasaidie wanafunzi wanapokamilisha mradi wao wa kujifunza huduma.
- ❐ Sherehekea.

Kujitathmini na Tathmini ya Umma

- ❐ Eleza maana ya kujitathmini na umuhimu wake.
- ❐ Eleza kile ambacho kujitathmini kunapaswa kujumuisha.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kukamilisha kujitathmini kwa kazi ya mradi wao.
- ❐ Eleza maana ya tathmini ya umma na umuhimu wake.
- ❐ Eleza kile ambacho tathmini ia umma inapaswa kujumuisha.
- ❐ Wasaidie wanafunzi kukamilisha tathmini ya umma ya kazi ya mradi wao.
- ❐ Tathmini athari ya mradi kwa wanafunzi na jamii.

© 2018 Overcoming Obstacles

Karatasi ya Kufuatilia

Jina:

Tarehe ya Leo:

Mada ya Mradi:

Jina	Jukumu	Tarehe Lengwa	Halisi Tarehe	Maoni

© 2018 Overcoming Obstacles

Sampuli ya Memo

KWA: Bi. Grimes
KUTOKA: Timu ya Kuandika Mchezo
KUH: Ripoti ya Maendeleo ya Kila Wiki
TAREHE: 22 Machi

Wiki hii, timu yetu ilikamilisha majukumu yafuatayo:

- Iliandika mswada wa pili wa igizo la pili la mchezo.
- Ilisahihisha igizo la kwanza, ambalo limekamilika sasa.
- Ilikutana na timu ya utafiti kujadili maswali yafuatayo ambayo bado tunahitaji majibu ya igizo la mwisho la mchezo:
  – Ni spishi gani za samaki ni sehemu ya mfumo wa ikolojia ya bustani?
  – Je, mabadiliko ya misimu yaanathiri vipi mfumo wa ikolojia?

Tuna changamoto zifuatazo tunazopaswa kukabili:

- Bwalo la shule ya msingi limehifadhiwa siku hiyo tuliyopanga kwa ajili ya maigizo yetu.
- Bado hatuwezi kupata makasha ya kadibodi kwa ajili ya mandhari.

Wiki ijayo, tunapanga kukamilisha majukumu yafuatayo:

- Kuandika mswada wa kwanza kwa igizo la tatu na la mwisho la mchezo.
- Kusahihisha igizo la pili la mswada wa pili.
- Kuratibu upya tarehe ya bwalo kwenye shule ya msingi; kukagua ratiba.
- Kuwasiliana na maduka zaidi ya karibu na kutumia tena mimea ili kuomba makasha ya kadibodi.

© 2018 Overcoming Obstacles

Vijana Wanaofanya Mabadiliko

Na Marguerite Marsh

Michezo ya video, iPods, simu za mkononi, kutuma ujumbe, kutazama televisheni, tabia mbaya—huo ndio wasifu ambao baadhi ya watu wanarejelea vijana wa leo. Wengine wanafaa ukariri huo, lakini wengi hawafai.

Tatizo ni kwamba tabia bora haiangaziwi kama tabia mbaya inavyoangaziwa. Waangalie baadhi ya vijana wanaofanya mabadiliko. Inaweza kubadilisha jinsi unavyowaona watoto wenye miaka 18 na chini.

Mimi Ausland
Si watu wengi, wanaoweza kusema kuwa wameanzisha tovuti ya kulisha wanyama wenye njaa kwenye hifadhi ya karibu. Lakini Mimi Ausland, miaka 12 kutoka Bend, Oregon, ambaye alijitolea kwenye hifadhi, anaweza kusema alifaulu kufanya hivyo.

Ausland kwanza alipata wazo kutoka tovuti ya Free Rice, ambapo kila swali unalojibu vizuri linatoa nafaka 10 za mchele kwenye Mpango wa Chakula Duniani ili kusaidia kumaliza njaa. Badala ya mchele, aliteua kibble ya paka na mbwa. Kila siku maswali mawili yanachapishwa—moja kuhusu paka na moja kuhusu mbwa. Unapojibu swali, sahihi au lisilo sahihi, unatoa vipande 10 vya kibble kwa kila mnyama.

Kwa mujibu wa tovuti yake, Ausland alianzisha freekibble tarehe 1 Aprili, 2008. Kufikia tarehe 14 Mei, alikuwa amekusanya pauni 240 za vyakula ambavyo aliwasilisha kwenye hifadhi yake ya karibu, Humane Society of Central Oregon.

Mchango wake wa kwanza ulitosha kulisha mbwa 456 kwa siku moja. Kufikia tarehe 4 Januari, 2010, freekibble na freekibblekat, zimechanga zaidi ya pauni 285,000 (tani 142) za kibble zitakazogawanywa miongoni mwa hifadhi 13 kote Marekani. Ndio kwa maana alikuwa Mshindi wa Tuzo ya 2008 ASPCA Humane kwa jitihada zake.

Sally O'Brien
Akiwa mwanafunzi wa miaka 18 wa mwaka wa mwisho kwenye Upper Arlington High School, Sally O'Brien ana ratiba yenye shughuli nyingi. Husoma, huwafunza wanafunzi wengine, ni mhariri wa nakala ya kitabu cha mwaka cha shule yake ya upili na mhariri wa usanifu wa jarida la sanaa za fasihi ya shule. Pia hufanya kazi siku tatu kwa wiki katika mkahawa wa karibu. Lakini hayo hayamzuii kujitolea shuleni na katika jamii. "Kujitolea kuna njia mbili," O'Brien alieleza. "Haijalishi ninatoa kiasi gani, ninapata kitu baaaye."

Orodha yake ya miradi ya kujitolea ni pana—shuleni anajishughulisha kwenye miziki ya shule, Peer Collaboration, Respect Yourself na Honor Flight Club na ni mshauri wa kambi kwa wanafunzi wa madaraja ya sita kwenye Big Brothers Big Sisters' Camp Oty'Okwa. Hujitolea kima majira ya kiangazi kwenye Upper Arlington's Safety Town, kama tu alivyofanya tangu daraja la sita—akifanya kazi na watoto wenye umri wa miaka 5 na 6. "Nimefanya kazi ofisini, nimekuwa

© 2018 Overcoming Obstacles

VIJANA WANAOFANYA MABADILIKO

(INAENDELEA)

mwalimu msaidizi na msimamizi wa nje," asema O'Brien. "Nimejifunza mengi sana. Wamenifunza mengi kama niliyowafunza. Ninapenda kufanya kazi na watu. Ninaona mambo kwa mtazamo wao. Nimejifunza kutilia maanani mambo na umuhimu wa kuenda nje na kuwasaidia watu."

Yeye na marafiki zake pia husaidia kutembeza mbwa kwenye Capital Area Humane Society. "Tunaweza kuwatembeza mbwa na kuvinjari pamoja," O'Brien asema. Kujihusisha kwake na mbwa hakuishii huko. Yeye na familia yake wamekuwa wakilea watoto wa mbwa wa Pilot Dogs tangu 2001. Wamewalea mba wadogo saba kufikia sasa—wakimlea kila mmoja kwa mwama. "Sote tunasaidia kwa kutazama, kutangamana na kufunza," alisema. "Wazazi wangu walichangia pakubwa sana hili kutokea. Wamenifunza kuwa nina rasilimali za kuenda nje na kuwasaidia watu na kuishawishi jamii. Nina muda. Na bado nina muda wa kuvinjari na marafiki zangu. Bado ninaweza kufanya ninachotaka kufanya, mbona nisifanye?"

Erin O'Brien
Erin O'Brien ana miaka 16 mwaka wa kwanza kwenye Upper Arlington High School na ni dada wa Sally. Erin pia anafahamu masuala ya jamii na kuhusika katika mashirika mengi sawa kama Sally, lakini pia anafanya anachotaka anapotaka. Erin ametoa mchango wa nywele zako kwa Locks of Love—ili kutoa mchango, lazima nywele ziwe na urefu wa inchi 10 au zaidi. "Muda wote nimechukia kuzikata nywele zangu," O'Brien alisema. "Nilipokuwa na umri wa miaka 11 zilikuwa zimefika kwenye nyonga yangu. Nimefanya hivyo mara tatu na ninapanga kuendelea kufanya hivyo."

Pia ni sehemu ya Link Crew shuleni, akisaidia wanaume wapya kuwa katika shule ya upili, amesimamia muziki wa kila mwaka wa shule ya karibu ya kati, anajishughulisha katika Respect Yourself na amekuwa mshauri wa kambi kwa wanafunzi wa madaraja ya sita kwenye Camp Oty'Okwa. "Daraja zima la sita linaenda," O'Brien alisema. "Lengo zima ni kuwa mifano bora ya kuigwa. Huenda wasijue jinsi ya kuigiza katika mazingira mapya. Sote tuna tajiriba nzima ya kambi." Amejifunza kutoka kwa wanakambi pia, alisema. "Wamenifunza thamani ya kuangalia mtazamo wa mtu mwingine. Na kusahau na kufurahia."

Tangu daraja la sita, O'Brien amekuwa Safety Town majira ya kiangazi. Kwa sasa ni mwalimu msaidizi, akiwasaidia watoto mambo ya ufundi na kuwafunza nyimbo. Pia hufunza usalama wa trafiki na jinsi ya kuwa mtembeaji wa miguu aliye salama. Na amejifunza nini? "Nimepata stadi mpya za watu na za mawasiliano kutangamana na watoto, wazazi wao na maafisa. Zinanitayarisha kwa ajili ya kazi ya watu wazima na mahojiano." Lengo la O'Brien ni kujifunza mawasiliano na labda kufanya kazi katika mahusiano ya umma. "Ninafurahia kufanya kazi na watu wengi," alisema. "Safety Town imenisaidia kutambua hili."

Ushauri wa O'Brien kwa vijana ambao wangependa kujitolea lakini hawawezi kuamua cha kufanya ni kujaribu Humane

© 2018 Overcoming Obstacles

VIJANA WANAOFANYA MABADILIKO

(INAENDELEA)

Society. “Ni maarufu sana. Ni rahisi kusafisha vizimba na kutembeza mbwa. Tafuta vipaji vyako na stadi ili ulete mabadiliko. Fahamu unachokifanya vizuri na kufurahia. Unapenda michezo? Na Olimpiki Maalum, je? Kuwasaidia watoto? Tafuta shule inayoweza kutumia usaidizi wako. Kuna kitu kwa aina zote za vivutio.”

Eryn Dalton Powell
Mshindi wa Tuzo ya Columbus 2009 Jefferson kwa huduma za umma na muundaji wa tovuti ya Eryn’s Healing Arts, Eryn Dalton Powell ana maarifa mengi sana ya maisha akiwa na umri wa miaka 14. Powell ambaye alitambuliwa kuwa na anemia selimundu (SCA) akiwa mchanga, ametumia muda mwingi akiwa Nationwide Children’s Hospital. Wazo lake la kwanza la huduma ya kutoa msaada wa midoli lilitokea alipokuwa amelazwa hospitalini akipokea matibabu ya SCA. “Una maumivu sana,” alisema. “Chembechembe za damu hukwama kwenye mishipa. Nilijaribu kufanya mambo ili kusahau maumivu—nilichora michoro kadhaa na kuunda kadi.”

Gari la kubeba zawadi huwapa wagonjwa sanaa na ufundi, midoli, madaftari na wanyama waliofungwa, lilisaidia. “Watu hutoa misaada ya vitu,” alisema. “Ilinifanya kuhisi vizuri kwamba mtu fulani alikuwa akinifkiria.”

Powell alianza huduma ya kutoa msaada wa midoli na wenzake darasani, ambao walisisimka kuhusu kusaidia. Huduma yake ya kwanza ilikuwa yenye ufanisi na kuifanya tukio la kila mwaka, hata kupata usaidizi kutoka kwa Chicago Symphony na walimu kwenye shule yake.

Wazo la tovuti yake lilijitokeza wakati mama yake alipotambua michoro yake na kuunda kadi kutokana nayo. Powell sasa anauza kadi kwenye tovuti yake kama kichangishaji fedha. Lengo lake? Kuwasaidia na kuwaelimisha wengine kuhusu SCA.

“Watu wengi hata hawajui kuwa wana ugonjwa huo. Mtoto wa miaka 16 alipatwa na kiharusi kisha akagunduliwa.” Pia anataka kuwasaidia wengine. “Ikiwa mtu mwingine atahisi vizuri kuhusu chochote—ninataka kufanya jambo ili kumsaidia. Kuwasaidia wengine hunifanya kuwa mwenye furaha. Ni jambo ambalo ninalipenda.”

Powell ana mipango mingine kwenye tovuti yake—kama vile kuunda kalenda kutoka kwenye picha anazopenda kupiga. Lakini itabidi zisubiri. Kwa sababu ya SCA, alikosa madarasa mengi sana mwaka huu na ana kazi nyingi sana za ziada ambazo ni za kufuatilia alichokosa. Lakini hilo halitamzuia. “Ninapenda hisia ya mafanikio,” alisema. “Lakini ningali nikihisi kana kwamba bado ninaweza kufanya zaidi. Ninayo furaha kubwa sana, lakini ninajua ninaweza kuendelea kupiga hatua.”

Imechapishwa tena kwa ruhusa kutoka Dispatch Printing Company. Hakimiliki 2010, The Dispatch Printing Company. Matumizi: mashine ya kuchapisha, projekta isiyopitisha mwanga, mkuu wa uwazi kwa ajili ya projekta ya uendeshaji. Dispatch Printing Company inatoa ruhusa ya kuchapisha tena ukurasa huu kwa matumizi katika madarasa.

© 2018 Overcoming Obstacles